

SLOVENSKI PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja na leto
3 fl. po pošti.

Št. 8.

15. avgusta 1856.

V. tečaj.

Angeljska nedelja.

(Iz g. Kaffolovih pridig.)

(Angel varh — naš pravi prijatelj.)

„Glej, jaz bom poslal svojega angela, kateri pojde pred teboj, in te bom varoval na potu, in pripeljal v kraj, kterega sim pripravil.“ II. Moz. bukve. XXIII. 20.

Med drugimi spričbami božje neskončne ljubezni do človeka je gotovo tudi te omeniti vredno, da Gospod Bog je vsakemu cloveku posebej angela, ki vedno v nebesih očetovo obličje gleda, odkazal in mu zapovedal celo življenje od rojstva do smerti noč in dan na vsih potih ga varvati. Tako ljubeznivo skerbi stvarnik za slednjo človeško dušo, da zmed svojih nebeških strežiteljev pošlje čuvaja za njo na zemljo, naj bi jo greha in pogubljenja branil! Tako prevzvišeni so ljudje, da slehern ima nebeškega duha varha in bran!

Ta verska resnica, da vsak clovek svojega angela varha ima, je tako jasno spricana, da samo besedico v dokazilo izustiti se meni nepotrebno zdi. Ako bi kdo nad tem dvomil, naj bere v svetem pismu; naj presodi, kar je Gospod Bog v današnjem listu po Mozesu govoril; naj si k sercu vzame Jezusove besede, ktere je h koncu današnjega evangelja slišal, ko je Sin božji rekel: „Glejte, da ne zaničujete kterega teh malih! ker povem vam, da njih angeli v nebesih vedno gledajo obličje mojega Očeta, ki je v nebesih.“ Pa vem, da med vami pravovernimi katolicani nobenega ni, ki bi to veselo resnico tajil; marveč da vsi mi smo s sveto materjo katoliško cerkevjo, ki je današnji praznik v spomin te občne resnice posvetila, pripravljeni svojo kri za to večno resnico preliti. Samo to pa reči smem, da le premalo mi svoje angele varhe castimo, in se jim priporočujemo, le premalo njih pobožne svete poslušamo in se od njih voditi damo; clo upam si terditi, da večkrat svoje angele varhe s pregrehami žalimo, in posebno s pohujšanjem, nad kterim se mili Jezus v današnjem svetem evangelji tako ostro grozi, se jim zoperstavimo, da oni le malo duš pripeljejo v kraj večnega zvelicanja, kterega je nebeški Oče vsim pripravil. Oh to je žalostno za naše angele varhe, pa še naj žalostniši za naše uboge duše!

Naj bi se poboljšali, svoje anđele varhe po dolžnosti častili, in se jim v varstvo popolnoma izročili, ter jih spoštevavno vselej ubogali, hočem danes vam razložiti, da anđel varh je naš pravi prijatelj. —

Ljubi kristjani! resnica, od ktere sim vam namenil govoriti, je jako važna, in za vsakega med nami posebej vesela; zatoorej se pa tudi nadjam, da me bodele prav pazljivo poslušali. Z zaupam v božjo pomoč in v blagovoljenje anđelov varhov serčno začnem.

Ljudje na zemlji si svoje prijatle prav mnogoverstno zbirajo, in jih čudorazločno cenijo. Meni se pa zdi, da, ako si hocemo besede modrega Siracida vresniciti, kateri je rekel: „Blagor mu, ki je pravega prijatla našel“, Sir. 25, 12., si moramo takega prijatla dobiti, kateri bo vselej hotel in zamogel nam v celem življenji dobro svetovati, kateri bo nas zvesto ljubil in o času nesreče ne zapustil, in kateri bo tudi v naši smertni uri pri naši postelji stal, ter za naše večno zveličanje skerbil. Tak zasluži ime pravega prijatla, in kdor si ga v pozemeljskem teku najde, njemu Siracidov blagor velja. — Jaz sim rekel, da anđel varh je naš pravi prijatelj. Ako je to res, mora on vse une razstavljene pogoje pravega prijatla spolniti. Da jih v popolnem obziru doverši, bom sprical in recem:

I. Naš anđel varh nam v celem življenji hoče in zamore dobro svetovati.

Od dobrega sveta ni nič koristnišega, to vsak spozna. Pa kje najdemo take prijatle na zemlji, da bi nam vselej dober svet dali? Nekateri nam slabo svetujejo zavoljo lastnega dobicka, drugi iz nevošljivosti, tretji iz nevednosti, četerti iz prilizavnosti, peti iz hinavšine, tako da le malo se smemo na svete pozemeljskih prijatlov zanesti. Tako se pa z anđelom varhom ne godi. On je čist duh, in nobeni človeški slabosti podveržen ni; ima naj boljši voljo, torej nam vselej prav svetovati hoče; ima pa tudi od večne modrosti razsvetljeni um, torej nam dobro svetovati zamore. Od angela varha nam pravi sveti Ciril, da on povsod našo nevednost ozdravlja; od angela varha nam govori sveti Bernard, da z vednim navdihvanjem našo dušo k dobremu naganja; od njega nas uči sveti Avguštin, da je vsako uro in povsod pri nas, in za nas veliko skerbi. Naš anđel varh si po tem takem močno prizadeva povsod in vselej nas s tem navdihniti, kar nam k dobremu služi; in tudi njegova odkritoserčnost, s ktero nam resnico naznanuje, ter v serce polaga, občudovanje zasluži.

Tega se prepričamo iz svetega pisma. — Ko je bil Mozes na gori Horeb od Boga povelje dobil, v Egipt iti in Izraelsko ljudstvo iz Faraonove sužnosti rešiti, se napravi na pot, vzame svojo ženo Seforo

in svoja dva mlada otroka Gerza in Eliezera, katerih mlajši ni bil še po Abrahamovi postavi obrezan, ter gre proti Egiptu; kar na enkrat mu angel Gospodov naproti pride; on meč v roci derži in jim s smertjo proti. To viditi Mozesova supruga Sefora vsa ostrašena hitro oster kamen pobere in mlajšega fantica Eliezera po postavi obreže. Na to angel odstopi in jih pusti v miru naprej iti. Kaj to pomeni? Cerkveni učeniki razlagajo, da Mozes, ki je bil od Boga postavljen nad postavo čuti, ni bil prav storil, obrezanje svojega sina odložiti; ker mu pa tega nobeden opocitati se ni derznil, se mu angel varh prikaže, ter mu odkritosечно pové, da mu ni pripušeno pri svojem sinu izjeme postave storiti. — Tako dela angel varh večkrat tudi z nami. Tisti naš nepokoj, tista britkost, tisto grizenje, katero mi po storjenem grehu v sebi občutimo, in nam vest in serce prebada, ali ni vse to tisti tolikanj ostri meč, s katerim nas naš angel varh svari in kot pravi prijatelj nam nasvetuje, se spokoriti in božji postavi se podvreči? Da, angel varh se je clo vidama že nekterim prikazal, da jih je k dobremu posvaril. Tako beremo od svete Franciške Rimljanske, da, ko je nekdanj nespodobno govorjenje poslušala, je od svojega angela varha žlepernico prejela, dokler se ni v svojo stanico objokana zaperla; beremo od nekega mladenca, da, ko se je z drugimi tovarši v pregrešno veselje napravil, ga je angel varh na poti tako močno v stran sunil, da se je na tla zavalil, dokler se ni ovedel in slabih tovaršev zapustil. — Pa naj bolje se bomo iz sledece resnicne prigodbe dovžali, kako nam angel varh v dvombah dobro svetuje.

Modri Cezari nam pripoveduje od nekega Kolonješkega mniha, imenovanega Lifard, da ta se je samostanskega življenja navelical bil, in je mislil iz samostana vteci. Že je na vratih stal in še nekoliko se pomisljeval, kam hoče po noci zbežati; kar angel varh k njemu stopi, in mu ostro veli z njim iti. Lifard uboga in angel ga pelje na bližnje pokopališe. Ko na britof stopita, se vsi grobi odprejo. Lifard hoče pobegniti, pa angel varh ga za roko prime, in mu reče: Ostani, in preglej z menoj truplo tega cloveka, ki je ravno kar tukej zakopan bil. Ali ga poznaš? Vidiš te vgasnjene oci? glej blede oblice, cutiš hudi smrad, ki iz gnilega trupla žene? Vedi, da v kratkem času se bo s teboj enako godilo. Pa ti na to ne misliš, in hodeš iz samostana pobegniti ter vero zatajiti. Od tod ga pelje k drugemu, ga pelje k tretjemu, ga pelje k četrtemu grobu vso osludnost mertvega cloveškega mesa pregledat. Sadaj Lifard angela zaprosi, naj bi ga proc iti pustil, ker ne more več merlicev gledati; pa ga ne izpusti, dokler mu ne obljubi v samostan se verniti in do smerti ondi zadovoljno ostati. Lifard to obljubi, in angel ga nazaj v samostansko čumnato sprejme, ter ga ondi na posteljo od dušokoristnega straha pol mertvega pusti. — Glejte take

svete angel varh dati zamore in hoče. On se ne boji nobenemu zameriti; marveč vsakemu resnico pové, tako resnico, ktera duši v večno srečo hasne. Po besedah svetega Gregorja, kteri je rekel, da on le tistega za prijatla spozna, ki ga bo učil greha se varovati in pobožno živeti, smem reči, in vsi terditi morate, da angel varh je od te strani naš pravi prijatelj.

II. Naš angel varh nas vselej zvesto ljubi, in o času nesreče ne zapusti.

Kdor je pravi prijatelj, nas vselej ljubi, — kakor v naši sreči tako v nesreči. Posvetni prijatli pa tega zastopiti ne morejo, oni večidel s človeki tako delajo kakor neke morske ribe, kterim pravijo pompile, z barkami na morji: Dokler barka srečno po morji plava, jo spremlja neštévilo teh rib, one vesele okoli nje skakajo in se igrajo; kadar pa barka na prodje zaleti in ondi obstoji, ter naprej ne more, takrat se naenkrat vse tiste ribe pogubé, potečejo, barko zapusté. Tako posvetni prijatli, dokler je človek srečen, ga vsi išejo, in se z njim veselé; kadar pa v nesrečo pade, ga popusté in le redek mu pomagati še hoče. — Naš angel varh pa tako z nami ne dela. Kakor žlahna tertica, ki se je okoli palmovega drevesa opletala, vse letne čase se ga derži in zmerej bolj prijazno okoli njega ovija; tako naš angel varh nam vselej zvest ostane, nas vedno ljubi v sreči in nesreči, ter nas nikdar ne zapusti. Smem clo reči, da v naši nesreči je njegova ljubezen do nas še večji, kakor pa ravno v blagostanji. — Ali mi zamorete povedati, komu se je angel varh pervikrat v svetem pismu prikazal? Morebiti Adamu v paradiži? morebiti Abrahamu, Izaku, Jakopu, ali kakšnemu drugemu visokemu možu? Ne, marveč ubogi Abrahamovi dekli Hagari, in sicer takrat, ko je v naj večji nesreči bila, ko je po pušavi od vsih zapušena s svojim sinkom jokala. Kadaj se je angel varh preroku Danielu prikazal? Morebiti takrat, ko je na dvoru kralja Daria srečno živel in v veliki časti bil? Nikakor; marveč v levnjaku, kadar so ga kervoločni oroslani raztergati hotli, je pristopil in zverém goltance zamašil. Kaj hočem pa od svetega Petra vam praviti? sej dobro veste, da takrat ga je angel varh iz ječe rešil, kadar ga je okrutni Herodež umoriti hotel. Glejte, takšen prijatelj je naš angel varh. In kar je še več, on od nas nobenega plačila ne terja za dobrote, ktere nam stori, kakor samo to, da Bogu dolžno zahvalo za vse damo. Česar se prepričamo iz Tobiatovih bukev. Ko sta se namreč oče in sin posvetovala, kaj hočeta mladenču, ki jima je toliko dobrega storil, v plačilo dati, in sta mu polovico premoženja ponudila, je mladenč, ki je bil angel Rafael, jima odgovoril: „Hvalita Boga nebes, in poveljučujta ga pred vsemi živečimi, da je vama milost storil.“ „Jaz vživam le

nebeške jedi in pijače, ki jih človek viditi ne zamore.“ Tob. buk. 12.

Pa še drugo veselo resnico od tega pravega prijatla vam naznam, namreč: da angel varh tudi takrat nas ne zapusti, kadar ga žalimo. Vem, da Origen je nekdanj učil, da človek se zamore s takimi gerdimi grehi oskruniti, zavoljo katerih ga angel varh zapusti. Ali to ni res. Sveti Tomaž iz Akvina, sveti Bonaventura in vsi drugi cerkveni učeniki terdijo, da angel varh se scer nad našimi grehi grozi, vendar svojega varstva nam ne odreče; marveč še le z večji skerbjo nas k pokori naganja. On ne dela, kakor posvetni prijatli, kateri, ako jih razžalimo, serdito odstopijo, se v sovražnike spremenijo, in s piko nas hudo preganjajo, timvec milo za nami hodi, ljubeznivo nam v serce govori, in z velikim prizadetjem nas v take priložnosti vodi, kjer bi se nam božja pravica oznanovala in mi se poboljšali. — Glejte, tako zvesto on nas vselej ljubi, da nikdar ne odstopi. Tudi od te strani je angel varh naš pravi prijatelj.

III. Naš angel varh o naši smertni uri za naše zveličanje skerbi.

Smertna ura je prav za prav tisti hip, v katerem se pravi prijatli od lažnjivih ločijo. Marsikdo, ki je veliko prijatlov v življenji štel, se je na smertni postelji preprical, da nobenega imel ni. S človekom se godi kakor z rožo na vertu: Dokler roža cveti, se veliko čbel okoli nje zbira, vsaka jo hoče perva poljubiti, in vse listeke ji obližejo, ali samo zato, ker obilno medu ima. Kadar pa roža vsahnuje, je nobena muhica ne pogleda, zakaj medu več nima. Tako s človekom. Dokler je zdrav, židane volje in premožen, šteje veliko pajdašev, kadar pa se na smertno posteljo vleže in ne more več tovaršev gostiti, vsi odstopijo in nobeden se zanj več ne zmeni. — Naš angel varh tako ne dela. Celo pozemeljsko popotvanje je nad nami čul, povsod je nas varoval, vedno je nas k dobremu nagovarjal, ali sadaj na smertni postelji pa še posebno za naše zveličanje skerbi, in s peklenkim sovražnikom se za našo dušo vojskuje. „Angel varh je pri človeku“ govori sveti Ambrož, in ga varova, da mu nobeden ne škodva.

V življenji svetnikov najdemo od mnogih božjih služabnikov zapisano, kako je angel varh o smertni uri jim stregel, in peklenkega zmaja od njih odganjal. Pa jaz ne bom od teh vam nič pravil, ker bi moral dolg imenik svetnikov tu zapisati; hočem samo prigodbo iz naših časov povedati, iz ktere se prepričamo od skerbi angela varha za dušo o smertni uri. V neki duhovni o polnoci na farovž nekdo poterka. Duhovnik naglo vstane in popraša: kdo je? Glas mu odgovori: Bolnik v bližnji vasi, (ktero mu po imenu naznani) svetih zakramentov za dolgo pot v večnost potrebuje. Duhoven se kmalo napravi in gre

v cerkev. Ondi ga že cerkveni služabnik pričaka, katerega je bila enaka prikazen iz spanja sklicala. Eden družega vprašata: kdo je smertno bolan? pa si ne vesta odgovora dati. Ne obotavljajva se, reče duhovnik, klicana sva, pojdiva. In gresta. Na poti so se jima čudne reči godile. Zdelo se jima je, kakor da bi cela pot pred njima zarantana bila, pa, ko sta naprej koráčila, je jima pred očmi vse zginovalo. Prideta v vas, in prašata: kdo je bolan? kdo je duhovnika klical? kdo potrebuje previden biti? Nobeden ne ve odgovoriti. Sadaj se eden oglasi, in reče: „Snoči se je pri nas popoten berač, kteremu smo v štali ležišče odkazali, slabo občutil, morebiti se bo ta previditi dal.“ Ga gredo gledat in ga najdejo v smertnih težavah. Duhovnik mu presvete zakramente ponudi. Bolnik jih z veseljem prejme, in ko ga je bil duhoven še s svetim poslednim oljem pomazilil, je berač mirno v Gospodu zaspal. — To se je pred štiridesetimi leti v naši škofiji zgodilo.

Kristjani; kaj se vam zdi, kdo je duhovnika o polnoči klical? Mislim, da se ne motim, če terdim, da beračev angel varh. Kaj so pa prikazni po poti pomenile? Svest si rečem, da peklenska pošast se je s temi uperala spovednika strašiti in od bolnega berača zadrževati. Kaj bi bilo, ako bi ne bil duhovnik tako čudovitno poklican? Berač bi bil brez presvetih zakramentov umerl, kar bi bila gotovo velika nesreca. Ali hvala angelu varhu, on svojega varvanca ni zapustil zadnjo uro, marveč mu je pri vsem nasprotovanji temne pošasti presveto popotnico v večnost preskerbel. Tako on za zvelicanje sebi izročene duše skerbi. Povejte, ali ni on pravi prijatelj? Da, resnično, ako vse rečeno še enkrat premislimo, da naš angel varh v celém življenji hoče in zamore dobro svetovati; da nas vselej zvesto ljubi, in o času nesreče ne zapusti; in da tudi o naši smertni uri za naše zveličanje skerbi; spoznati moramo, da samo on je naš pravi prijatelj.

Predragi kristjani! Blagor nam, da imamo takega prijatla, ki nas preserčno ljubi, zvesto na vsih potih pozemeljskega življenja spremlja, in vselej za našo dušno in telesno srečo skerbi. Oh koliko dobrega smo mi po svojem angelu varhu že prejeli! kolikanj nevarnost je nas že otel! koliko greha je nas že zavaroval! Morebiti bi že davnej v peklú goreli, ako bi angel varh za nas skerbel ne bil?! Vprašam, ali smo se angelu varhu za njegovo skerb zahvalili? ali smo ga vselej prav castili in ga žaliti se varovali? alj smo dolžnosti, ktere nam sveta vera do angelov varhov predpiše, na tanko spolnili? Žalibog! ako to prav presodimo, obstati moramo, da smo veliki nehvaležniki do svojega pravega prijatla — angela varha. Oh, naši angeli varhi! ki tukej okoli nas stojite, in naše premislíke poznate, ki moje besede slišite in vse

občutljeje naših src vidite, v imenu vsih svojih poslušavcov jaz vas za zamero prosim za vse tiste grešne besede in djanja, s kterimi smo dosihdob vam se nehvaležne kazali. Oh naši mili prijatli! odpušтите nam vse; mi obljubimo zanaprej vam pokorni biti, vas častiti in ljubiti; mi obljubimo vse storiti, karkoli bode te vi nam v serce govorili; mi obljubimo vašim vodilom popolnoma se vdati, ker vemo, da bode te nas le k verlo dobremu vselej napeljevali.

Ljubi bratje! Serce se mi milih počutkov taja, ko sim sadaj te besede izgovoril; zakaj vem, da angeli varhi so me slišali, tako kakor ste me vi slišali; pa tega prav ne vem, ali ste vsi vi mojih misel, ali res vsi vi odsihdob angelom varhom hvaležni biti hočete. Jaz vas prosim, ne storite me lažnika pred vašimi angeli, ampak naj vsak zmed vas mojim besedam svoj serčni sklep pridoloži; naj nobeden ne opusti zjutrej in zvečer svojemu angelu se ponižno priporočiti; naj se varje povsod in vselej takih reči, od kterih dobro ve, da bo z njimi angel varh razžaljen; naj goreče opravlja take pobožnosti in s svetimi čednostmi se venča, ktere so angelu varhu v čast, njegovi duši pa v zveličanje. Kaj ne, ljubi moji! da ti so vaši današnji sklepi? — Oh, da! ti so sad naše današnje nedelje! ktera je angelom varhom posvečenal ti sklepi bodo nam še večji ljubezen angelov varhov naklonili; oni bodo čedalje bolj goreče za nas skrbeli; kadar bomo na smertni postelji zdihovali, bodo oni nas tolažili, in kadar se bodo naše duše od telesa ločile, jih bodo oni milostljivo ebdali in veselo spremili v večno zveličanje. Amen.

Pridiga v god rojstva Marije device.

(Govoril. M. H.)

(Nad Marijinim rojstvom so se veselile nebesa in zemlja.)

„Jakob pa je rodil Jožefa, moža Marije, od ktere je rojen Jezus, ki je imenovan Kristus.“
Mat. 1, 16.

U v o d.

Dan, ko se je svitli naš cesar rodil, je za celo cesarstvo vesel imeniten god. Topovi in movžarji pokajo in pozdravljajo mlado jutro cesarjevega dnu; v vsakej cerkvi po mestih in po deželi se poje zahvalna pesem „Te Deum laudamus“, „Tebe, o Bog! hvalimo“, pobožni kristjani pa Boga hvalijo, da jim je dal dobrega cesarja in prosijo, da bi dal cesarju dar moči, svoje sovražnike srečno in serčno premagati, in dar modrosti in dobrega sveta, svoje ljudstva pravično in srečno voditi.

Enako vesel rojsten god obhaja danes vesolna katolijska cerkev. Danes je dan, ko je devica Marija rojena bila, žlahtna hči toliko

imenitnih prededov, pravičnega Abrahama, slavnega kneza pastirskega, zlahtna hči Davida, Salomona in drugih mogočnih kraljev; danes je dan device Marije, izvoljene matere Sinu božjega, našega Izvelicarja Jezusa Kristusa, katera je naša duhovna mati in mati vseh kristjanov. Zato se oznanjuje danes Marijina slava po vseh katoliških cerkvah, in pobožne hčere Marijine pojo jej svete pesmi in mile sladke viže. Da bi si tudi moj glas vesolnemu veselju vsega keršanstva prav prilegel, klicem: „Danes je velik praznik in vesel dan, zakaj nad rojstvom Marije device so se veselile nebesa in zemlja.“

Sveta devica Marija razsveti mene in moje preserčne poslušavce!

Razlaganje.

— 1. Ko je Marija se rodila, je blo veselje v nebesih.

Ko je Bog prvo ženo Evo stvaril, kako lepa se je sprehajala med rožami pozemelskega raja — sama nar lepša roža vsega stvarjenja; nebesa so se cudile in se ogledovale v dušnej in telesnej lepoti nedolžne Eve. Neizrekljivo vecje je blo veselje v nebesih, ko je sveto dete Marija luc tega sveta zagledala. Dopadljivo gleda Bog Oce cisto hčer svojo, katera bo nova mati posvečenega mu zvestega ljudstva; ljubeznivo gleda večni Sin božji nedolžno dete, od katerega bo v odrešenje celega sveta cloveško natoro najel; in sveti Duh se veseli nar svetejše device, katera je že v maternem telesu brez madeža spoceta vedna posoda nar zlahtnejših gnad bila vse svoje žive dni. Razveselile so se vse trume in vsi kori angeljev, ker je bila rojena njih kraljica, kraljica nebes in zemlje. Po vseh nebesih gre veselje novorojene device, katera bode mati Izvelicarja in kraljica nebeška. —

Kristjani! ali se tudi nad našim rojstvom veselijo nebesa? Stari pošteni spisovavci nam pripovedujejo letó čudno prigodbo. Leta 1296 je privihral tartarsk kralj Kasan s silno vojsko v Armenio, neko deželo v Aziji. Bil je volje, celo deželo požgati in pokončati. Pa armenski kralj mu obljubi svojo edino hčer za ženo dati in to ga pemiri. Mlada hči slišati, da mora cloveka ajdovske vere za moža vzeti, se prestraši, pa vendar privoli in le samo to serčno prosi, da bi jej Kasan pripustil, tudi za naprej deržati se keršanske vere. Ajdovski kralj Kasan jej to dovoli. Leto je minulo in kraljica je povila, pa, oh groza! mlado dete je bilo gerdo, ostudno in černo. Kasan, poln prazne vere, misli, da mora njegova žena biti velika grešnica, in oh strah! obsodi, da morata oba — dete in mati — na ognji umreti. Nesrečna žena se voljno in tiho poda, le te gnade še prosi, da bi smela svoje dete po keršansko kerstiti. To

je kralj privolil, in glejte! komaj je bilo dete kerščeno, se spremeni tudi njegova podoba, in dete je bilo prelepo in preljubo. Viditi to čudo je Kasan prizanesel materi in detetu, in po verhu je še sam prevzel sv. keršansko vero in se dal kerstiti. — Recite, kar hočete, verjemite tega ali ne, vendar to je res, da se je tudi naša duša rodila črna in gerda, da tudi mi nismo dopadli nebeškemu Očetu, da tudi nad našim rojstvom niso se veselile nebesa; zakaj bili smo otroci jeze in sužnji peklenškega sovražnika. Pa oh sreča in veselje! prišel je nam čas, da so se nad nami tudi veselile svete nebesa! To je tedaj blo, ko so nas od svetega kersta prinesli nedolžne otroke. Bili smo čisti otroci Boga Oceta, oprani in posvečeni v kervi neoma-dežanega Jagneta Jezusa Kristusa, bili smo vredne prebivališča sv. Duha, angelci božji so pri naši zibeli čuvali in z ljubo mamico vred nas varvali; bili smo tedaj veselje nebes, in ostali tudi veselje nebes, dokler smo nedolžni bili. Pa kadar ti mladenč in deklica lepe pote nedolžnosti in čednosti zapustiš in grehe doprinašaš, ki jih danes v god prečiste device nočem imenovati, kadar se ti nesrečni človek v krivici in hudobiji postaraš in živiš, kakor da bi ne blo svetega in pravičnega Boga, ne nebes, ne pekla, tedaj si žalost in gerdoba za nebesa; „me greva, pravi nebeški Oče, da sem stvaril tega človeka“, I. Moj. 6, 6. „Bolje bi blo, tožuje Jezus, da bi ta človek nikoli rojen ne bil“, Mat. 26, 24.; angelci pa milo nad teboj jokajo. Kako je pa s teboj, ljubi moj kristjan? Pomisli; Oče nebeški te je stvaril, te živi, te je poklical, da bi brumno, pošteno in sveto živel, in se večno izveličal: ti pa malo maraš za njegove sv. zapovedi, in za svete nebesa! — Pomisli: Jezus, Sin božji, je prišel na to solzno dolino, se je trudil za te, se je dal na križ pribiti za te: ti pa le nič ne maraš za njegove prelepe nauke, le zmiram grešiš in ga vnovič na križ pribijaš! — Pomisli: Sv. Duh te je očistil in posvetil, te cisti in posvečuje pri sv. zakramentih, ti ponuja in deli svojih gnad in darov; ti razsvetljuje pamet in poudarja voljo: ti pa le nič ne maraš za sveto gnado božjo, si le trohice nočeš prizadevati in zatajevati, le grešiš in čerliš svojo ubogo dušo! — Pomisli: Prečista devica Marija, tvoja ljuba mati, gleda na te, prosi za te, in kliče te, za njo ravnati svoje življenje: ti pa le malo maraš za svojo ljubo mater in njegovo lepo življenje! — Pomisli: Sveti angel varh, vsi nebeški duhovi, vsi svetniki in svetnice božje, te opominjajo in svarijo, za te Boga prosijo in serčno želijo, tudi tebe pri sebi imeti v svetem raji: ti pa le nimaš ušes za vse opominjevanje, nimaš misli in serca do nebeskega veselja! Pomisli to in glej ljubi moj! kolika žalost in grenkost za nebesa! Ali hočeš mar še dalej

tako ravnati, morebiti tako dolgo, da nebesa zamudiš? Oh danes obhajaš vesel spomin kraljice nebes in zemlje, ne žali več nebes, temuč spreoberni se, spokori se, in povem ti: „da bode v nebesih veselje nad grešnikom, kateri se spokori“, Luk. 15, 10.

2. Nad Marijnim rojstvom se je veselila zemlja. —

Posebno pa nje starši Joahim in Ana. Jezus pravi: „Žena, kadar je na porodu, ima žalost, ker je prišla njena ura: kadar je pa porodila dete, ne misli več v britkost od veselja, da je človek rojen na svet“, Jan. 16, 21. Glej prijatel! obilno ljubezen materno, katera vse težave in bolečine zabi, kadar novorojeno dete pervokrat na svoje persi položi. O kako se je stara mati Ana veselila, ko je rahlo dete Marijo na ljubo materno serce podjala in žlahten cvet gnade božje v nedolžnih očeh svojega otroka premišljevala! Lahko verjamemo, da je blo pobožnim staršem Joahimu in Ani znano, da bo Bog velike gnade skazal svojemu ljudstvu po njih hčeri; ni dvomiti, da sta imenitni poklic Marijin poznala. Oj! kako srečna sta bila, tako hčer imeti, viditi, kako je rasla pred njima vsa nedolžna, sveta, sramožljiva, čista, kako so se vsak dan na njej bolj in bolj razodevale in razcvetovale čudovitne gnade božje. Raven je pa bila Marija nar pokornejša, nar ponižnejša hči, ki staršem streže in boga, jih še z nar majnšo besedico ne žali, njih stare dni razveseljuje, in umirajočim pohlevno oči zatisne. O koljkokrat sta Joahim in Ana blagoslovljala uro, ko je njima Marija bla rojena! — Keršanski otroci! ali se tudi vaši starši ure veselijo, ko ste njim bili rojeni? Ko si še majhno dete z ročicami ljubo mamko oklepal, ali na rokah ljubega ateja igral, si bil veselje staršem, in kaj so si obetali sreče, časti in pomoči, ktere bojo od tebe doživeli: pa njih upanje kako se je dopolnilo? Hvala Bogu! še se jih nahaja otrok, ki svoje starše za ljubo imajo, ki poznajo zapoved: Spoštuj očeta in mater! še se jih nahaja otrok, ki poterpljenje imajo s starim očetom, s staro materjo, ki jih živijo in za nje skerbijo do zadnje ure. Nebeški blagoslov naj pride čez vse dobre otroke. Pa žalibog! tudi neporednih, neusmiljenih in nehvaležnih otrok se veliko nahaja! Kaj žalosti in skerbi napravljajo že fantiči, ki še v šolo hodijo, svojim staršem! in potlej, potlej ko odrasejo, koliko jih je, ki pozabijo, kaj so atej, kaj so mamka? Glej, kako castivredna je glava očetova, vsak siv las te castivredne glave te opominja skerbi in truda, ki so ga zavolj tebe imeli. Oh! kako je gerdo in hudobno, kadar stare oči očetove britkih solz pretakajo čez svoje otroke, ki jih zanemarjajo, žaliyo in jim le komej jesti dajejo; kako je gerdo, nečloveško, ja kako je peklensko, kadar se — zares, je takih otrok, ljubeznivi! — kadar se na bledey glavi,

na starem životu ateja žlaki vidijo, ki jih je roka, prekleta roka hudobnega sina dajala! Glej slabo upadeno podobo matere, kako je časti vredna. Pod tem srcem so te nosili, na teh persih dojili, te stare oči so te varovale in pri tebi bdele, predenj si jih poznal. Oh kdo bi mogel sošteti, kdo izreči dobrot dobre skerbliive matere! Pa kako se večkrat ljubezen materna placuje! Kadar bi materna ljubezen ne bila neskončna, marsiktera mati bi preklinjala uro, ko je otroke rodila, ki jo zaničujejo, se je sramujejo, jo gladovati nehajo in težko na nje smert čakajo. Oh otroci, ljubi otroci moji! ne bodite taki neporedni in nehvaležni sinovi in hčere, temuč imejte stare starše še za vredno in za ljubo, da se morejo nad vašim rojstvom veseliti!

Ne le v hiši sv. Ane in pri vsej njenej zlahti in sosesčini je blo veselje nad rojstvom device Marije: gnapolni dan, ki se je Marija rodila, praznuje, povzdiguje in veselo obhaja vesolni keršanski svet. Dokler bojo serca človeške v Jezusa Odrešenika verovali, dokler bojo jeziki Jezusa častili, dokler se bojo kolena v svetem imenu Jezusovem klanjale, dokler bo sv. cerkev Jezusova stala, to je vekomaj, bojo kristjani tudi njegovo prečisto mati Marijo častili in blagoslovljali lepi dan, ki se je rodila. Vekomaj se bojo izpolnovale prerokovavne besede tiste žene, katera je za Jezusom upila: „Izveličano je telo, ki te je nosilo; izveličane persi, ki so te dojile“, Luk. 11, 27. Ja, že vse sveto življenje device Marije, nje čisto nedolžno in sramožljivo zaderžanje, blagodušna ljubezen, po katerej je bornim pomagala in žalostne tolažila, nje sveta in goreča molitev, nje zlahtni izgledi so bili neskončno veliko vredni in neskončno velika sreča za vse, ki so jo poznali. Kdor je Marijo vidil, je blagoslovil uro, ko se je rodila sveta devica. — Ravno tako je vsak pošten, nedolžen in milostljiv človek blagoslov in sreča vsem, ki z njim in zraven njega živijo. Bodi si gospod ali hlapec, bogat ali born, bodi si visokega ali nizkega stanu, lepo in prijetno je, s pobožnimi, nedolžnimi in ponižnimi živeti: po lepih izgledih, ki jih dajejo, po dobrih delih, ki jih delajo, si služijo lepe hvale: Ta človek je vreden, da je na svetu. Tako pa ni z hudobnimi! Glej zapeljivca, ki se svoje nesramnosti in razujzdanosti hvali, glej zapravljevca, ki svoje premoženje pri pijaci in igri zameta in za vse ima denarja, le za lačno ženo in za nage otroke ne, glej hudobneža, ki ima svoje veselje druge dražiti, zmirljati, žaliti in oškodovati, glej vse tiste ljudi, ki so le v pohujšanje, v potežo in nesrečo bližnjega: njih zadeva strašna beseda: „Bolje bi blo, da bi ta človek nikoli rojen ne bil“, Mat. 26, 24. Moj kristjan! ako hočeš, da se bojo ljudje tvojega rojstva veselili, nikolj ne pozabi

besed Jezusovih: „Ljubite se med seboj kakor sem jaz ljubil vas, in karkolj hočeš, da bi ljudje tebi ne storili, tega tudi ti njim me stori!“

S k l e p.

Sv. katolijska cerkev nam danes takole kliče: „Rojstvo prečiste device Marije veseli obhajajmo; zakaj po njej se je vsem vernim pokazalo izveličanje svetá, njeno prelepo življenje je cel svet razsvetilo, njeno ponižnost je Gospod milostljivo pogledal, ona je, kakor jej je bil angel označil, spočela izveličarja svetá.“ Veselimo se toraj danes, zraven pa tudi pomislimo, kaka je z nami; ali se tudi nad našim rojstvom veselijo nebesa in zemlja? Rožna devica Marija, nebeška kraljica, srečni dan tvojega rojstva je bil vesel za nebesa in za zemljo. Oh sramota me pa polije — nad mojim rojstvom morebiti žalujejo nebesa, žaluje zemlja! Zatoraj danes pred teboj, o ljubeznjiva in usmiljena mati lepo prosim odpuščanja vse tiste, katerim sem kaj žalosti in bridkosti napravil! Pred teboj pa tudi zvesto obljubim, za naprej tako živeti, da se žalost nad menoj v veselje spremeni! Pomagaj nam, ki k tebi kličemo in zdihujemo v dolini solz, pod tvojo pomoč pribežimo o dobrotljiva, o sladka, o usmiljena mati Marija! Presi za nas o sveta božja porodnica, da vredni postanemo obljub Kristusovih! Amen.

Pridiga za sedemnajsto nedeljo po binkoštih.

(Govoril L. F.)

(Kdo je Jezus Kristus?)

„Kaj se vam zdi od Kristusa, čigav sin je?“ Mat. 22, 42.

U v o d.

Težko je dve glavi pod en klobuk spraviti, pa še težej je, da bi ljudje enega človeka enako sodili, ali od ene reči tudi enako mislili. Vsak gleda skoz svoje oči, vsak meri po svojem kopitu, in tako se godi, da so si človeške misli v nar imenitnejših rečeh tudi nar več navskriž. Mnogo so pred učeni ljudje in ti, ki so se za modre obražali, umili, govorili in pomenkovali, kaj bi bila nar večja sreča človeška, ali nar višje izveličanje. Od sv. evangelja in od izveličanja, ktero nam je Jezus obljubil in pripravil, in ktero je edino izveličanje, še niso vedeli, ali vedeti niso hotli, in tako je vsak v cem drugem svoje izveličanje iskal, in svojim ucencom iskati priporočal.

Tudi Jezus je enkrat svoje učence uprašal, za koga imajo sina človekovega? In učenci mu povedo, kako se mešajo misli ljudi od njega. Eni, pravijo, te imajo za Janeza kerstnika, drugi za Elija, ali Jeremija preroka. Govorila je namreč in sodila človeška pamet. Simon Peter pa razsvetljen od božje gnade v svojem in v imenu vseh apostelov govori: „Mi verujemo, da si Jezus Kristus, sin živega Boga.“ Človeška pamet sama po sebi je zgubljen potnik, ki po noči pravega pota išče, in na vse stranpote zadene, le pravega ne najde; božja gnada, božje razsvetljenje je svetilo, katero po pravem poti vodi. Kjer sama človeška pamet umi, so misli navskriž in saksebi, kedar se pa božjemu razodenju podamo, se razne misli hitro zedinijo.

Truma farizejev pride k Jezusu po hinavsko in zvijačno, kakor jim je bila navada z namenom, Jezusa skušati in v besedi ga loviti. Jezus pa jim pravi: „Kaj se vam zdi od Kristusa, čigav sin je?“ Gotovo bi tudi vsak po svojem odgovarjali, — pa bli so sovražniki Jezusovi, ktere je serd in sovraštvo zoper Jezusa vezalo. Vsi so Jezusa čertili in sovražili, vsi so ga hotli pogubiti, to je bila njih veza, ki jih je saj v tem edine storila, da so vsi Jezusu zanke nastavljali. „Celi dan moje govore zaničevajo, mene pogubiti si vsi prizadevajo“, ps. 55, 6. „Zanke so nastavili mojim nogam“, ps. 56, 56, 7. Ako bi danes ravno to uprašali, kar je Jezus uprašal farizeje:

„Kaj se vam zdi od Kristusa? kakšnih odgovorov bi le morali slišati? Pogledjmo jih!

Razlaganje.

Pri preroku Ezechielu se snidejo glavarji ljudstva in se ponižno in spoštevavno usedejo pred preroka, kakor naukaželjni učenci. Delali so se, kakor da bi jim bilo mar za poduk in besedo božjo; pa božji glas preroku kaj drugega govori: „Ti možje so molikovavci in le svoje molike pred očmi imajo, in če te uprašajo po mojej volji, ali meniš, da so njih želje tako resnične, da bom jim odgovoril?“ Ezech. 14, 3. Po hinavsko so kazali, da so žejni besede božje, njihove serca so pa bile poželjivosti in hudobije polne; po besedi in po volji božje so popraševali, poslušali so pa le molike v svojih sercih. Tim hinavcem sorodno kardelo najdemo po današnjem evangelju krog Jezusa. Kakor risa ali kaka druga prekanjena zver ojstrimi očmi pazi na žival, katero si je izbrala, da bo jej kri izpila, vidimo za Jezusom trumo nar serditejših sovražnikov. Kakor da bi se volk v ovce obleki bližal jagnetu, to da krempljev ne more skrivati, so se njemu bližali pri-

jazno popraševaje. Pa satanovo kraljestvo je med seboj razdvojeno, le serd zoper Boga jih edini; in tudi Jezusovi sovražniki so bli v več strank razdeljeni, ktere je le serd in nevošljivost vezala. Vsaka je Mesija ali Odrešenika po svojih mislih in po svojih potrebah želela in pricaovala. Jezusovi sovražniki so bli Herodjani, Saduceji, Farizeji.

Herodjani so bli ljudje, kterim je vera in pobožnost že davno pošla. Imeti in v miru uživljati jim je bilo čez vse. Naj bi bil Mesija kdor bi hotel, da bi jih le v miru pustil, in njih bogastvo varoval, bi jim bil prav. Zatorej so bli Rimcem prijazni, ker so z mogočno vojsko mir varovali. Jezus jim je bil ubog, nemogočen Galilejec, ni jim bil Mesija po volji, ker ni prišel z mogočno armado, ktera bi jih bla varovala. Raji so z mogočnimi Rimci potegnili, za njih prijaznost so se potrudili, in so hotli Jezusa v tem zasaciti, da bi bil kaj žalivnega zoper Rimce govoril.

Sovražili so Jezusa tudi Saduceji, ljudje brez vse vere. V Mesija niso verovali, niso ga pricaovali, in so se še pobožnim in vernim posmehovali. Verovali so le, kar so vidili z očmi. Vecnost in duhovi in vse, kar z očmi niso viditi mogli, je jim bila prazna vera. Sami sebe so imenovali umne, modre, pravice. Uprašali so Jezusa o vstajenju mertvih, da bi ga vjeli, ker so tudi vstajenje mertvih tajili. — Nar mogočnejši sovražniki Jezusovi so bli farizeji. Pri ljudstvu so za ostre in pobožne sloveli, ker so po hinavsko zunajne reči postave na tenko spolnovali. Bli so oholega, prevzetnega in hudobnega serca, časti- in vladeželjni in lakomni. Zatorej jih Jezus primeri pobelenim grobom. Želeli in pricaovali so Mesija, pa le takšnega, ki bi Rimce popodil, Jude mogočne storil, judovsko kraljestvo ustanovil in njim perve casti v novem kraljestvu podelil. Revni, ubožni Jezus ni jim bil po volji, in ker so vidili, da Jezus čudeže dela in mnogo ljudi za njim hodi, in ker je njih zvijače odkrival in prevzetne ponižal, so ga sovražili in preganjali. —

Preljubi! vidite iz tega, da so vsi dobro vedeli, da bo Mesija prišel, in kako ga bojo spoznati mogli, ali vsak bi rad imel Mesija po svojih mislih. Zatorej so Jezusa sovražili, ker ni bil po njih volji. Jezus njih zvijačnost pregleda, in jih z drugim uprašanjem zaverne: „Kaj se vam zdi od Kristusa?“ Te besede so pa rečene tudi nam! S timi besedami uprašam jaz tudi vas: „Kaj se vam zdi od Kristusa?“ O koliko Herodijanov, Saducejev in farizejev je še današnje dni! Herodijani so ti, kterim je malo mar za Boga in Kristusa, da so le v miru, in v miru svoje blago imajo, da jim le veselje nihče ne moti. Naj je Bog in Mesija kdor hoče, to so jim prazne reči. Najdejo se pa ti Herodjani ne le po mestih tudi po kmetih. Po mestih so ljudje, kteri bogastvom vse opravijo, vse premagajo, vse dosežejo, kar želijo.

Zato je tudi blago njih Bog in zveličar; skrinja, kjer imajo shranjene, in listi, kjer imajo zapisane svoje zaklade, so njihovo svetišče in oltar; zlate gledati ali pa preštevati, je jim nar prijetniša muzika, nar ljubša božja služba. Le kedar se temu moliku kaka nevarnost preti, tedaj želijo Mesija, da bi nevarnost odvernili. Nar ljubši bi jim bil odrešenik, kateri bi jim oznanil, da se nikdar ne bojo ločili od svojih zakladov, kateri bi tisto uro mogel pregnati, ktera jih še včasih moti in draži, tisto uro, ktere se nar več bojijo, ktera jih bo peljala v večnost. Tudi po kmetih je Herodjanov; njim so prištevati tisti, ki vejo, da kej premorejo in mislijo, da ne potrebujejo ne Boga, ne molitve. Uprašajte te Herodjane, kaj se vam zdi od Kristusa? Posmehovali se bojo!

Še več jih je Saducejem podobnih, ki nimajo nobene vere. Kerščenji so, pa z besedo in v djanju kažejo, da nimajo vere. Živijo, kakor da bi ne bilo večnosti, ne sodbe, ne sodnika, ne peklenskega ognja. Posmehujejo se tim, ki se prave vere deržijo in z njimi v rog ne trobijo. Mesija po njih neumnih mislih ni treba, ker ni greha. Kar vidijo, verujejo, na svetu nebesa iščejo in sicer le sami za se. Tudi Saduceji so razsjani po vseh stanovih. So v visokih stanovih, namreč tisti, ki ne marajo, kedar siromaki zdihujejo, kedar jih tlacijo, ki, na mesto krivice zatirati, le pravico podirajo. So tudi na kmetih in jim so prišteti ti, ki hudobno in razujzdano živijo, za Boga in cerkev ne marajo, predpostavljenih in starišev ne spoštujejo. Ko bi pa te uprašali: „Kaj se vam zdi od Kristusa?“ kaj mislite, da bojo odgovorili? Nie! ker na njega ne mislijo in ne verujejo.

Tudi farizejev ne bo manjkalo, kateri mislijo, da božje zapovedi spolnujejo in posebno na zunajno pobožnost veliko deržijo, kar je pa nar večji in nar potrebniji, prava keršč. ljubezen do Boga in bližnjega jim manjka. Za pobožne se imajo, druge zaničujejo, radi bi imeli, da bi jih vsi za svete imeli in spoštovali, da bi se vsi po njih ravnali. Kaj se tim zdi od Kristusa? Zdi se jim, da je tudi Jezus farizejec, tudi on grešnike zaničuje; zdi se jim, da je tudi Kristus tako slep in njih serca ne pregleda. Mislijo, da bo jih Kristus vesel, ako le nektore njegovih zapoved po zunajnem spolnujejo. Pa motijo se oni. Kristus zdaj kakor prej sovraži hinavske farizeje, le prav in resnično pobožne ljubi, in bi jim kakor nekđaj farizejem rekel: „Pobeleni grobovi!“ Oni ne poznajo Kristusa, ne samih sebe.

Je pa še mnogo drugih kristjanov, kateri sicer ne spadajo v te verste, ali vendar ne poznajo Kristusa. Sv. apostel govori: „Mi oznanujemo Kristusa križanega, ki je Judom pohujšanje ajdom pa neumnost.“ I. Kor. 1, 23. Našli jih bote še danes mnogo, ki se pohujšajo nad sv. križem, katerim je Jezus in njegovo življenje in sv. križ le prazna sanjarija, kateri v pismih, v govorih, in v djanju Jezusa zani-

čujejo. Glejte! tako neumno, nespodobno in pregrešno mislijo od Jezusa Kristusa. Povedal bom pa jaz, kdo je Jezus Kristus?

Jezus Kristus je:

1. edinorojen Sin nebeškega Očeta. —

Vi vsi ja veste, kaj se je pri njegovem kerstu godilo; stal je on v potoku Jordanu, Janez kerstnik je ga vodoj polijal in kerščeval: glejte! nebesa se odpro, in Oče nebeški močnim glasom kliče: „To je moj ljubezniv Sin, nad katerim dopadenje imam.“ Mat. 3, 17. Ravno te besede so se tudi slišale tam na visokej gori Tabor, ker se je Jezus pred Petrom, Jakopom in Janezom po nebeško spremenil: „Njegovo obličje se je svetilo kakor sonce, njegovo oblačilo je bilo belo postalo, kakor sneg; in iz nebes je glas klical: Leta je moj ljubezniv Sin, nad katerim dopadenje imam.“ Mat. 17, 5. Tako nas sam Bog, Oče nebeški, večna resnica, verovati uči, da je Kristus njegov ljubezniv Sin. —

Poprašajte, ljubi poslušavci! poprašajte slepe, kdo jim je dal zdrave oči, da vidijo; pobarajte gluhe, kdo jim je dal dobre ušesa, da slišijo, pobarajte kruljeve, kdo jim je močne noge dal, da hodijo, poprašajte bolne, kdo jim je zdravje dal, da veseli bolno posteljo zapustijo, pobarajte mertve, kdo jim je dal življenje, da živi spet iz groba ustajajo; pobarajte jih, in enoglasno bojo vsi veseli zavpili: „Jezus Kristus, Sin nebeškega Očeta se je usmilil nas; zakaj človek ja ne more z eno samo besedo bolnika ozdraviti, in mertvega k življenji obuditi!“ „Ti si Kristus, Sin živvega Boga“, je tudi odgovoril sv. Peter. Jezus je pa na to k njemu rekel: „Prav imaš, dobro tebi Šimon, Jonov sin! zakaj te svoje vere nimaš sam od sebe, ali od drugih ljudi, to ti ni razodelo meso in kri, ampak moj Oče, kateri je v nebesih“, Mat. 16, 5. — Ker je Jezus Kristus toraj edinorojeni Sin nebeškega Očeta; o kako goreče pobožni, kako ponižni bi mi imeli stopiti v hišo božjo, v sveto cerkev, kjer Sina božjega, kralja nebes in zemlje tam na altarju, v podobi belega kruha gledamo, kjer On tam v tabernakeljnu noč in dan z dušo in telesom, s kervjo in mesom kraljuje. Kako ponižni bi mi prah in pepel, mi červiči v dolini solz, kako ponižni bi imeli na kolena pasti, kedar se živi Bog pri sv. maši kaže, pri procesijah krog cerkve nosi, ali kedar se k bolniku nese! — Pri nas pa je vse drugače; mi hodimo v cerkev, mi prangamo z Bogom — ali goreče andohti, goreče ljubezni med nami ni! Naše oko, katero bi imelo gledati na oltar po cerkvi leta, in se na drugih rečeh pase; naše misli, ktere bi imele pri Jezusu biti, so doma pri časnih rečeh; naše serce, ktero bi se imelo božje ljubezni unemati, je merzlo in polno praznih reči! Za tega voljo hočemo za naprej vselej, kedar se na pot k cerkvi podamo, dobro premisliti: „Jaz zdaj grem pred Jezusa Kristusa, Sina božjega, pred katerim

se imajo priklanjati vse kolena v nebesih, na zemlji in pod zemljo; pri njem naj bo zdaj moja duša in moj život!“ —

Ker je Kristus Sin živega Boga, naj bode On naše upanje, naša pomoč, kedar nas težave in nadloge stiskajo, in težki križi na naših ramah slonijo. Ko je pred 1800 leti med ljudmi hodil, je bilo njegovo narvečje veselje: borne tolažiti, bolne ozdravljati, lačne sititi, ljudem križe odjemati. In to dobro serce še zdaj nosi tam gorej v nebesih, kjer na desnici svojega Očeta sedi; tudi nas milo k sebi vabi: „Pridite k meni vsi, ki ste žalostni in težavami obloženi, jaz vas bom potroštal in potolažil!“ Mat. 11, 28. Naj nas cel svet zapusti, nam pomagati ne more in mi v velikih težavah zdihujemo: vendar še nad nami, ljubi bratje in sestre moje! Jezus Kristus živi, gleda na nas verne, in je pripravljen pomagati, kakor sam pravi: „Prositate, in se vam bo dalo; iščite, in bote našli; terkajte, tako se vam bo odperlo!“ Luk. 11.

Jezus Kristus je:

2. Naš izveličar in odrešenik. —

Adam in Eva sta grešila in nebesa zaperla sebi in nam vsem; ves človeški rod je od Boga zaveržen, nobeden človek bi ne imel nebeškega veselja pokusiti. Božji Sin se nas usmili — On zapusti zlati tron svojega Očeta, pride k nam v našo dolino, kjer ternje tako gosto raste, nas vse odreši večnega pogubljenja, nas odreši skoz križev pot, katerega je v bornej štalici v Betlehemu začel, in na gori Kalvariji dokončal, kjer je na križ razpet svojo sveto kri do slednje kaplice pretil. Alj more ljubezen še močnejša biti, ali je mogoče misliti še večje ljubezni? Za to On tudi sam pravi: „Nar večja ljubezen je ta, če kdo svoje življenje da za svoje prijatle!“ Jan. 15, 13. Ali to vse še ni bilo dovolj njegovej neizrečeni ljubezni do nas — on je svoje svetelj cerkvi studencov izročil, iz katerih se božja gnada in pomoč v naše serca cedi, on je postavil 7 svetih zakramentov, da bi mi na poti proti večnosti ne oslabeledi, in od zibelje noter do pokopališča srečno in stanovitno romali proti veselih nebesih. —

Ljubezen pa išče ljubezni; ali bi mi toraj ne imeli Jezusa svojega izveličarja in odrešenika, goreče in čez vse ljubiti? Ko so svoje dni brumni duhovniki v dalnej deželi Japan nevernim ajdom sv. evangelje oznanovali, in jim pravili, da je sam božji Sin človek postal, terpel in umerl, ljudem nebesa odpreti, so vsi od veselja zavpili: „Oj kako dobrotljivi je Bog, ki ga kristjani imajo; ali oni ne klečijo noč in dan pred svojim Jezusom, in ga hvalijo? Ker so pa zvedeli, da je kristjanov, kateri namesti Jezusa ljubiti, ga le žalijo, so vsi serditi zavpili: „Oj ti malo pridno ljudstvo, o vi ljudje nehvaležnega serca! Ali je mogoče kristjanom tolika hudobija; kje je tista nesrečna dežela,

da bi jih nosila?“ Oh da bi ravno pri nas zemlja tako nesrečna ne bila! Vsak položi roko na svoje srce, in poslušaj, kaj mu vest pove! Da bi nas greha odrešil, je On za nas terpel, je terpel do smerti na križu, mi pa le smeje greh na greh nakladamo in zabimo, da je za našo neumerjočo dušo sam božji Sin na križu visel! On je pred nami pekel zaperl in nebesa odklenil, mi pa le po poti hodimo, ki na ravnost v brezen večnega pogubljenja pelje. On je za nas sv. zakramente postavil, zakrament pokore in svetega rešnega telesa, da bi se od svojih grehov umivali in moci pridobivljali, za naprej zvesto Bogu služiti — ali kristjanov le ni, božja miza le prazna stoji, naš zveličar nas kliče, ali mi nočemo slišati njegovega nebeškega glasú. — Jezus Kristus je:

3. Naš učenik. —

Terda noč malikovanja in pregrehe je celi svet pokrivala, — ljudje niso poznali pravega Boga, temuč so druge prazne reči za svoje bogove imeli; so živeli kakor zverina, in so grehe doprinašali, da je na nje le misliti strah. Pride Jezus, prinese seboj svoj nebeški nauk, prižge izveličansko luč sv. kerš. vere — in po celem svetu se je razdaniło in razsvetilo! Zginilo je molikovanje in ajdovska vera, kakor temna noč pred belim dnevom — ugasnovati je začela tudi judovska vera, kakor slaba svetloba bele lune, kedar zlato sonce izzagor prisije; gerde pregrehe so od kristjanov bežale, kakor se skrivajo ponočni tatje pred svetlobo belega dne! Jezus nas je učil, kaj imamo verovati, kaj storiti, da srečno pridemo na nebeški dom. On je nas učil lepih pa tudi visokih resnic, katerih mi s svojo slabo pametjo tukaj zapopasti ne moremo, kakor sv. Pavl uči, I. Kor. 13, 12.: „Mi tukaj gledamo le kakor skoz ogledalo, tam pa bomo gledali, kakor je od obličja do obličja.“ On nas je učil, da Bog kakor Oče za nas skerbi, da smo mi vsi med seboj bratje in sestre, otroci enega Očeta, kateri da sonce sjati nad pravične in krivične, in dež iti nad dobre in hudobne. On je nas učil, da ta zemlja, na katerej toliko terpimo, ni naš pravi dom, ampak da smo mi vsi tam v nebesih doma, da bomo tam želi, kakor tukaj sejemo; on je nam pa tudi pokazal pravi pot, ki v nebesa pelje. — Luk. 10, 25. Stopil je enbart nek judovski učenik k Jezusu in ga je pobaral: „Učenik! povej mi vendar, kaj mi je storiti, da bom zveličan?“ Jezus mu je odgovoril: „Kaj je v postavi zapisanega?“ Mož reče: „Ljubi Gospoda svojega Boga čez vse in svojega bližnjega, kakor sam sebe.“ Jezus ga pohvali in mu reče: „Le stori tudi tako, in boš gotovo izveličan!“ Ljubezen je toraj tisti pot, ki v večno izveličanje pelje; zakaj, kateri ne ljubi le z besedo, ampak v djanji in resnici. I. Joan. 3, 18. se bo greha varoval, kakor nar večje nesreče, on ne bo razžalil Boga, katerega čez vse ljubi, on ne bo grešil zoper svojega bližnjega, katerega ljubi kakor sam

sebe. Jezus je toraj naš božji učenik, on je nam dal svetih naukov, kateri nam pot v nebesa kažejo. Deržimo se za tega delj vselej teh naukov, in svoje življenje po teh zapovedih ravnajmo; zakaj premislimo: Jezus je tudi

4. Naš prihodnji sodnik. —

On sam ja pravi pri sv. Janezu: „Oče nobenega ne sodi, temuč on je vso sodbo svojemu Sinu izročil“, Joan. 5, 22. — Bil je v Egiptu mladeneč, kateri je take želje imel, se izveličati, da je sklenil, svet popolnoma zapustiti, in v puščavi Bogu služiti. Njegova mati zvedeti, da hoče v puščavo iti, si je začela močno prizadevati, ga od svojega predvzetja odverniti; ali vse je bilo zastonj. Na vse, karkoli mu je mati rekla, je same te besede odgovarjal: „Zveličati se hočem, zveličati se hočem!“ Ko je vidila, da nič ne opravi, je na zadnje privolila, da naj gre v puščavo. Serčno vesel se poda leta mladenč v puščavo med tiste sv. puščavnike, kateri so nekaj v Egiptovski puščavi ostro pokoro delali. Od začetka je bil poln svete gorečnosti, je prav spokorno in brumno živel; ali skorej je veliko od svoje perve gorečnosti opustil, in je razujzdano živeti začel. Med tem časom je bila njegova mati umerla, in tudi on je v nevarno bolezen padel. Prigodilo se je, da je v svojej bolezni težke sanje imel, v kterih se mu je zdelo, da je k sodbi božjej poklican. Kedar pride pred sodni stol, zagleda svojo mater, katera ga vsa žalostna tako nagovori: „Ali si prišel svoje obsojenje iskat? — Kje so zdaj tiste obljube, tisti sklepi, ki si jih tedaj storil, kedar mi nisi nič drugega odgovarjal, kakor: Zvelicati se hočem, zvelicati se hočem! — Si le zato svet zapustil in v puščavo šel, da si razujzdano živel in svojo dušo pogubil?“ Leto očitane njegove matere je tega mladenca tako prestrašilo, da se je zbudil, in je berš sklenil, svoje življenje poboljšati. Kakor hiterno je ozdravel, je začel spet spokorno in brumno živeti, in svojim tovaršem ni drugega odgovarjal, kakor to: „Ker nisem mogel očitanja svoje matere pri sodbi prestati, kako bom zamogel Kristusovo očitanje, če se vseh svojih hudobij resnično ne spokorim!“ —

O terdovratni grešniki! ali vam strašne besede nikar vse vaše kosti ne spreletijo in vas iz grešnega spanja ne zbudé? Mislite si, da vidite Jezusa na sodnem stolu in pred njim zbrane vse ljudi, kar jih je blo od začetka sveta rojenih, in kar jih še bo do sodnega dnu. Tudi vi pred njim stojite, se tresete na celem životu, ko slišite Jezusovo očitanje: Jaz Sin božji, sem kervav pot potil, jaz sem se dal ternjem kronati, bičati — ja na križ pribiti — da bi vas večnega pogubljenja odrešil, vam večno življenje zaslužil, in nebeske vrata odperl — pa vse je blo zastonj; 33 let sem jaz sam vas učil, vam kazal pot v nebesa, zdaj sem vas k sebi klical po sv. kat. cerkvi, po pridgarjih, spo-

vednikov, starih in dobrih prijetlih — pa vse je bilo zastonj. Vi me niste molili in častili Sin božjega, svojega izveličarja in učenika — pa bojte in tresite se zdaj pred menoj, svojim Sodnikom! „Poberite se od mene, nespokorni grešniki!“ Kam o ljubi Jezus? V večni ogenj, odgovori on, kateri zmiram gori, pa nikdar ne vgasne, zmiram žge, pa nikoli ne sožge! — Vi pa ljubi kristjani! ki Jezusa Kristusa za božjega Sina lepo molite, za svojega izveličarja brumno častite, in za svojega učenika radi poslušate in zvesto bogate: vi veselite se serčno, da je Jezus tudi vaš Sodnik; „Jaz sem tisti, poreče vam, za katerega ste veliko prestali, terpeli, noč in dan delali, danes vas hočem plačati: „Pridite in prejmite kraljestvo mojega Očeta, katero je vam pripravljeno od začetka sveta“; pojdite in uživljajte veselje nebeško vse večne čase!

S k l e p.

Mi smo katolijski kristjani, nam vsem je Jezus edinorojeni Sin božji, naš odrešenik in učenik, pa tudi prihodnji sodnik. Oh usmiljeni Jezus! potrdi našo vero, da te božjega Sina vselej molimo in častimo, da te odrešenika vselej ljubimo in učenika vselej bogamo. In enkrat ko prideš s svojimi angeli sodit žive in mertve, bodi nam usmiljen sodnik, postavi nas na svojo desnico in pelji nas v svoje nebeško kraljestvo! Amen.

Pridiga za osemnajsto nedeljo po binkošti.

(Zakaj ljudje tako radi od bližnjega hudo mislijo in ga krivo sodijo.)

97 ⁷⁵/₈₃ „Ko je Jezus vidil njih misli, je rekel: Zakaj hudo mislite v svojih srcih.“ Mat. 9, 4.

U v o d.

Hudobno in gerdo so farizeji in pismarji z Jezusom ravnali. To nam priča tudi današnje sv. evangelje. Prinesli so neki usmiljeni možje bolnika k Jezusu Kristusu, terdno in živo so verovali in upali, da se bo on bolnika usmilil in ga spet ozdravil. Naš odrešenik in zveličar je bolniku rekel: „Zavpaj moj sin, tvoji grehi so tebe odpuščeni;“ in tudi: „Ustani, in hodi!“ Tako je usmiljeni Jezus bolniku dal zdravje na duši, pa tudi zdravje na telesu. Razveselilo se je bolniku žalostno serce, razveselili so se tudi vsi pošteni ljudje in so Boga visoko častili, katiri je tako oblast človekom dal — alj nevošljivi fariseji so ga postrani gledali, in sami pri sebi djali: „Te Boga preklinja!“ — Glejte, ljubi poslušavci! kako gerdo in hudo so judje z Jezusom ravnali! Njegove božje čudeže, in velike dobrote so obrekovali, černili, in od njega v svojih černih srcih hudo mislili, in ga krivo sodili. —

Takih hudobnih farizejev se še veliko med nami nahaja, ki od svojega bližnjega hudo mislijo, ga krivo sodijo, in vse njegove še tako nedolžne in dobre dela černijo in grešne delajo. — Tam vidim zvestega duhovnega pastirja, ki si prizadevajo na leci, v spovednici in pri vsakej priložnosti svoje ovčice lepo in po keršansko učiti, jih po pravem poti voditi proti veselih nebesih. Namesti misliti: Oni nam dobro hočejo, oni nas hočejo časno in večno srečne storiti, namesti jih poslušati in ubogati: farni otroci le mermrajo, jim za vsako stopinjo pasejo, jih krivo sodijo, jim grehe natvezujejo, na ktere še pomislili niso! — Tam vidim brumnega kristjana, ki svoje dolžnosti zvesto spolnuje: rad na Boga misli, rad v cerkev hodi in božjo besedo posluša, andohtljivega serca večkrat k božjej mizi stopa, tudi bornim rad kaj deli: tudi te še med nami najde hudobnih farizejev, ki v svojem sercu hudo od njega mislijo in pravijo: „Njemu ni resnica, samo pred ljudmi, samo na videz tako dela, kedar je sam vse drugače živi.“ Povejte mi! ali to ni resnica, ali se kar taka med nami ne godi?

Kakor je Jezus Kristus judom rekel: „Zakaj hudo mislite v svojih sercih: tako tudi jaz vas danes baram:

Zakaj ljudje še tudi med nami tako radi od bližnjega hudo mislijo in ga krivo sodijo?“

Od tega več kej slišati bodite pripravljeni!

Razlaganje.

Kdor svojega bližnjega hudobnega šteje, brez da bi bil prav prepričan, temuč samo ker se mu tako prazno dozdeva: ta od bližnjega hudo misli ali ga natolcuje. Kdor pa svojemu bližnjemu kako pregreho za terdno prisodi, dasiravno ni za gotovo prepričan, da jo je storil, ta svojega bližnjega krivo sodi. Pogostoma se to med nami dela, zakaj da pa?

1. Ker so ljudje sami hudobni in nič ne veljajo.

Brumni Abel je od svojega brata dobro mislil, se ni bal ž njim sam na polje iti. Kako se je pa Kajn obnašal, ko je svojega brata umoril bil? Od vsakega človeka je hudo mislil, ga za hudobnega imel, in od vsakega, ki mu je na proti prišel, je menil, da mu velik greh na čelu pozna, in da ga bo zavolj tega tudi umoril.

Resnično je: „Pravični dobro, krivični pa hudo misli od svojega bližnjega.“ —

Brumni kralj David je svojega sovražnika Savlja iz serca ljubil; dvakrat ga je na samem v svojej pesti imel — pa nikolj mu mi kej hudega storil, ni ga imel svojega sovražnika; hudobni kralj Savl je pa Davida za svojega sovražnika štel, ga je preganjal, in noč in dan si

prizadeval, ga umoriti: „Brumni dobro, krivični hudo misli od svojega bližnjega.“ —

Poglejte, ljubi poslušavci! tudi v današnje sv. evangelje: vsi brumni in pošteni ljudje, ki so velik čudež Jezusa Kristusa vidili, so ga glasno hvalili in častili, hudobni farizeji pa so od njega hudo mislili, in v svojih sercih djali: „Ta Boga preklinja!“ — Brumni dobro

Ravno tako ljudje še tudi dan današnji od svojega bližnjega hudo mislijo, ga krivo sodijo, ker so sami hudobni in nič ne veljajo. Človeku, ki ima bolne usta, nar boljša in zlahtnejša jed ne diši: tako človeku, ki ima bolno vest, in grehov polno serce, nar lepše nar boljše dela bližnjega ne dopadajo. Krivičnik hoče vse ljudi krivične, hinavec vse hinavce, lažnik vse lažnike, nečistnik vse nečistnike, goljuf hoče vse ljudi goljufe imeti. —

Grešnik nosi seboj hudo vest, ki ga povsod noč in dan grize — nosi v svojem sercu strupne kače, ki se krog njega ovijajo in ga smertno pikajo; grešnik se trese pred smertjo, ki bo njegovemu grešnemu in gerdemu življenju konec storila, on se trese pred grobom, v katerem bojo červi na njem glodali, on se trese pred stolom pravice božje, pred katerim bode od svojega življenja ostro rajtengo dajal — grešnik se trese pred strašno večnostjo, v kateri bode moral svoj dolg na večno plačevati. Da grešnik, nesrečni grešnik saj en trošt, da vendar goljufen in zapeljiv trošt ima, vse svoje sosede in bližnje hudobne in grešnike dela, jih krivo sodi, in misli, da se bojo z njim vred pogubili. — Grešnik druge po sebi meri, kakoršén je sam, misli da mora tudi drug biti. — Kristjani nikolj ne pozabite: le kdor je sam hudoben, in sam nič ne velja, od svojega bližnjega hudo misli in ga krivo sodi! —

Za tega delj ljudje še tudi med nami od svojega bližnjega tako radi hudo mislijo, in ga krivo sodijo:

2. Ker prave, kersanske ljubezni do bližnjega nimajo. —

Postavim, ljubi kristjan! ti imaš dobrega in zvestega prijatla, kterega resnično in serčno ljubiš. Povej mi zdaj, ali nisi žalosten, ali te nikar v sercu ne zaboli, kedar kaj hudega, kaj gerdega od od svojega prijatla vidiš ali slišiš; komaj verjameš, da je res, in rad ga izgovarjaš, na vse viže ga hočeš nedolžnega in pravičnega storiti. Postavim pa tudi, moj kristjan! da imaš kakega sovražnika in zopernika. Kedar od tega kej hudega vidiš ali slišiš, kedar je ta obdolžen, vse hudo berž verjameš, to hudo povišuješ in raznašaš. Manjka prave, kersanske ljubesni in to stori, da ljudje od svojega bližnjega radi hudo mislijo, in ga krivo sodijo. Sv. apostelj Pavl pravi: Ljubezen je dobrotljiva, in ne misli hudega I Kor. 13, 5.“ In Kristus, naš izveličar in odrešenik, sam tudi

pravi: „Karkoli hočete, da bi vam ljudje storili, to tudi vi njim storite!“ Mat. 7, 12. in „ti imaš bližnjega ljubiti, kakor sam sebe.“ —

Vsak človek svoje slabosti in pregrehe izgovarja, zakriva, jih spoznati in poboljšati noče; svoje dobre lastnosti in dobre dela pa prehvali in preštima. Kdor pa bližnjega čerši, njegove slabosti in grehe povišuje in raztreša, njegove dobre dela pa spoznati noče, ta ne dela, kakor Kristus zapove, v tem ljubezni do bližnjega ni: „Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe!“ —

Vsak iz med nas hoče, da bi vsi ljudje dobro od njega mislili, ga v časti imeli, vsakemu iz med nas dobro ime pri sercu leži. Kdor pa od svojega bližnjega hudo misli, ga slabo sodi, in mu dobro ime in poštenje jemlje: ta ne stori tako, kakor hoče, da bi ljudje njemu storili, ter ne ljubi bližnjega, kakor sam sebe.

Povej mi, ljubi kristjan! kaj je boljšega na svetu, kot dobro ime? Denar in blago človek včasih podedova; dobro ime si pa le sam zasluži potem, da se lepo zaderža. Kako moreš toraj reči, da bližnjega ljubiš, ako mu to sveto in težko pridobljeno blago jemlješ? Ljubezni do bližnjega nimaš! Zato ljudje še tudi med nami od bližnjega radi hudo mislijo, in ga hudo sodijo:

3. ker ne premislijo, kako je to neumno. —

Človek, slaba stvar, červček te solzne doline, sam sebe ne pozna; alj toraj ni neumno in prederzno, da hoče druge soditi! Kako lahko se goljfa, kako lahko bližnjemu krivico stori. — Pravičen Job je bil v grešnih bolecinah, in v velikih nadlogah; njegovi prijatli so pa menili, da je to zaslužena šiba, in so ga krivično sodili. Egiptovski Jožef je bil v temno ječo veržen, in vsak se je motil, kdor ga je krivičnega imel. Judovsko mesto je vojvoda Holofern oblegel. Od Boga usmiljenja sprostiti, so prebivalci tega mesta zdihovali, se jokali in postili. Neko jutro stopi iz nesrečnega mesta Judit, zala mlada ženska, in gre lepo oblečena v šotor Holofernov. Hudoben človek jo viditi k Holofernu iti, bi jo bil lahko hudo sodil, bi mislil, Judit nema nič dobrega pred seboj. Pa zakaj je šla? Da je grozovitnemu ajdu glavo odsekala in božje ljudstvo sovražnikom otela!

Glejte, kako lahko se človek moti in goljufa! Da ima zadržanje bližnjega ravno podobo hudega, vendar še ni vselej za res hudobno, le Bog sam vidi serce, človek pa vsega ne ve: neumno toraj dela, kdor bližnjega hudo sodi. —

Ljubi poslušavci! ali ni neumno, na druge gledati, druge soditi, ker vsak svojo butaro težko nosi. Ni ga pod soncem, da bi grehov ne imel; „in kdor pravi, da je brez greha, je lažnjivec, in

resnice ni v njem“, Joan. 1, 8. Nek brumen puščavnik, viditi koga grešiti, je imel navado vselej ves žalosten globoko izdihniti: „Oh joj meni! jaz sem človek, kakor je ta, ki je grešil. On je grešil danes, jaz morebiti pa jutre!“ Tako moramo mi bližnjega in nas soditi, mi ne smemo bližnjega ostro in krivo soditi, ga pogubljeni in reči z farizejem v tempelju: „Bog, jaz tebe zahvalim, da nisem kakor drugi ljudje, razbojniki, krivični, nečistniki, ali kakor ta in ta: temuč mi si moramo ponižno na svoje grešne persi vdarjati in reči: „Bog! bodi nam grešnikom milostljiv!“

To pozabijo tisti, ki od bližnjega radi hudo mislijo; to pa tudi delajo:

4. ker zabijo, kako je to grešno. —

Že za tega voljo je to velik greh, ker tak človek prelomi narvečjo, prvo zapoved keršanstva, zapoved keršanske ljubezni, od katere pravi sv. Pavl, I. Kor. 13, 1.: „Naj bi jaz znal prerokovati, in vedel vse skrivnosti, na vse učen bil, in tako terdno vero imel, da bi gore prestavljal, ljubezni bi pa ne imel, za nič bi bil. Če bi pa tudi vse svoje premoženje med uboge razdelil, in svoje telo sožgati dal, pa ne iz prave ljubezni, meni bi nič ne pomagalo.“ Sv. Janez uči: „Kdor bližnjega ljubi, je postavlo dopolnil.“ I. Joan. 4, 16.

Glejte! strašen greh: pregrešiti se zoper prvo zapoved! Greh, velik greh bi storil, kdor bi svojega kralja iz trona potisnil, in krono sebi na glavo posadil. Kakšen greh še le tisti doprinaša, ki bližnjega sodi. On se punta zoper Boga, kralja vsih kraljev, on sebi jemlje pravico, katera gre le samemu Bogu: „Pustite Bogu sodbo, pravi sv. Pavl, I. Kor. 4, 5., kateri bo tudi vse skrivno na dan spravil, in misli vseh serc razodel, in vsakemu svoje plačilo dal.“ In ali ne veste, kar Jezus pravi: „Ne sodite in ne bote sojeni, ne pogublajte in ne bote pogubljeni!“ Luk. 6, 37. Znane so vam gotovo tudi besede sv. Pavla; Rimlj. 14, 4. „Kdo si ti, ki sodiš ptujega hlapca? Svojemu Gospodu stoji ali pade.“ — Gotovo velik greh je, od bližnjega hudo misliti in ga krivo soditi. Kako si pa misliš odpuščanje tega greha pri Bogu dobiti? Nikar drugače, da svojo krivico poravnáš in popraviš. Ali si pa v stanu, dobro ime svojemu bližnjemu poverniti? Ne bom vam dolgo dokazoval, da je to nemogoče, temuč vam le povem, kar sami lahko v preljubih letošnjih „Drobtinah“ berete: „Živelili so svoje dni prav pobožen in pošten duhovski pastir, kterega je vsa duhovnija priserčno rada imela, razun peterih ljudi, kateri so jih sovražili, kajti jim niso mogli dovoliti, kar so po krivem od duhovnika terjali. Si jezo nad duhovnikom ohladiti, najmejo gerdo

nesramnico, ktera je poštenega gospoda po duhovnji razglasila in tudi škofiji nesramnih reči obdolžila. Fajmoštra so na sodbo poklicali, na koji so sicer svojo nedolžnost dopričali; ali kriva obreka jih je toliko bolela, da so od same žalosti na smert zboleli, in se vidoma smerti bližali.

Viditi, kako častiti dušni pastir slabo shajajo, malopridne obrekovavce huda vest opeče; pred bolnega fajmoštra hitijo in na kolenih za odpušanje jih prosijo, ter obetajo, njih dobro ime jim poverniti.

„Preljubi moji ljudje“, bolnik velijo, „iz serca rad vam odpustim vašo hudobijo; pa mojega dobrega imena, ob koje ste me spravili, mi poverniti višej ne zamorete.“ „Oj pač pač!“ jokaje farani odgovorijo; „mi hočemo in moremo poverniti: le samo recite, kaj da storimo!“

„Dobro“, rečejo bolni gospod; „vzemite to le pernjo od mojega zgavja, stopite v visok zvonik, razparajte pernjo na lini, naj se po vetru perje razleti; po tem pa pridite mi povedat, kako je bilo.“

Farani se tej ukazi čudijo, ter mislijo, da se gospodu v glavi blodi; pa vender pernjo v stolp neso, jo razrežejo in raztrosijo perje po vetru. Po tem se povernejo bolnemu gospodu povedat, kako je veter perje na vse kraje raznesel.

„Kaj pa je sedaj s perjem?“ poprašajo bolnik farane. „Ni ga več v pernjci; veter ga je na vse strani raztrosil“, odgovoré.

„To sem previdil“, pravijo bolnik; „ali bodite toliko dobri, in poberite mi raztreseno perje spet v to mojo poglavnico, da ne bo prazna!“ „Gospod častivredni, tega pa ne premoremo; veter je perje tako po širokem razsjal, da ga po nobeni ceni ne poberemo in ne pospravimo.“

„Vidite, ljubi moji otroci“, jih dušni pastir dalej podučijo, „ravno tako mi tudi vi ne zamorete mojega dobrega imena višej poverniti, kojega je vaš hudoben jezik na vse kraje raznesel; kako bote vi obrekovanje iz vsih ušes pobrali, ki so slišale gerde laži, ktere ste čez me raztrosili?“ Tako gospod objokane obrekovavce podučé, jim svoj blagoslov dajo v dokaz, da jim iz serca odpustijo, in umerjejo kratko potem.

Tako je hudoben jezik hitrejši ko veter in hujši kot tat. Ukradeno blago se lahko poverne, odvzeto poštenje clo težko, ali pa nikolj.“

Sklep.

Pisarje, farizeje in jude, ki so od Jezusa Kristusa hudo mislili, ga krivo sodili, je Bog strašno obiskal, jih grozno štrafal; njih imenitno mesto z lepim tempeljnomo vred tako razdjal, da kamen na kamenu ni ostal, da se še zdaj brez prave domačije po celem svetu klatijo. — Jezusa Kristusa pa, katerega so krivo sodili, in djali, da ima Belcebuba, je povišal v nebeško kraljestvo, kjer sedi na desnici svojega Očeta, in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Tudi mi, ljubi bratje in sestre moje! bomo enkrat vsi stali pred sodnim stolom božje pravice; o gorje nam tedaj, ako smo mi od svojega bližnjega radi hudo mislili, ga krivo sodili in pogubljali. Kakor smo mi svojega bližnjega sodili, tako bomo tudi mi od Boga sojeni, s kako mero smo mi merili, s tako se bodo nam zaš merilo. Oh gorje! če smo mi brez milosti sodili, tudi mi ne bomo milosti našli; o kaj bo z nami, ki smo vsi veliki grešniki? „Zato ne sodite, da ne bote obsojeni, ne pogubljajte, in tudi vi ne bote pogubljeni; odpuščajte, in tudi vam se bo odpustilo!“ Luk. 6, 37. Na poslednje se še k vam obrnem, k vam brumne duše, ktere hudobni pa tudi nesrečni ljudje, ki nočejo po Jezusovih naukih svojega življenja ravnati, slabo in krivo sodijo, preganjajo in pogubljajo. Brumne duše! ne bodite žalostne; položujte se Jezusu Kristusu, kteremu se je zavolj njegovih dobrot ravno taka godila: povzdiguje pa tudi svoje objokane oči proti nebesih: tam gorej bode enkrat pred ljudmi celega sveta vaša nedolžnost na dan prišla; tam gorej bode enkrat vaše večno plačilo, tam gorej bo nebeško veselje! Amen.

Pridiga za devetnajsto nedeljo po binkoštih.

(Govoril K. D.)

(Naš poklic.)

„Veliko jih je poklicanih, pa le malo izvoljenih.“ Mat. 22, 24.

U v o d.

Naš ljubeznivi odrešenik Jezus Kristus si je cele tri leta prizadeval, jude k temu nagibati, da bi njegov nauk sprejeli in po njem živeli. Hotel jih je storiti ude svoje cerkve, jih vzeti med ovce svoje črede; saj je sam rekel: „Poslan sem k zgubljenim ovčicam Izraelove hiše“, Mat. 15, 24. Veckrat jim je povedal, da ne govori sam od sebe, temuc da mu je Oče, kteri ga je poslal, zapovedal, kaj ima govoriti in učiti, Jan. 12, 49. Čudežev

je vpričo njih delal sam iz svoje moči, kakor prerokov nobeden. Lahko bi se bili mogli prepričati, da je Jezus obljubljeni Mesija, pa vse je bilo zastonj! Le malo jih je verovalo, pismarji in farizeji so ga zaničevali in sovražili, clo iskali umoriti ga! Prišla je bila poslednja velika noč, poslednji dni so bili, ko se je Jezus med njimi pomudil; o tej priložnosti jim je povedal priliko danšnjega sv. evangelja. Še enkrat je hotel usmiljeni Jezus svojim poslušavcem dokazati, kako da so judi terdovratni in kaka nesreča da jih bo zadela zavoljo njih terdovratnosti. Storil je to v prelepej priliki, ktero ste ravno kar slišali. Kdo pa je imenitni kralj, ki je napravil veliko ženitnino? Oče nebeški sam je ta kralj; on je svojega edinorojenega Sina na svet poslal, da se je po svojem terpljenji in smerti na križu s svojo cerkevjo poročil in mesto stare zaveze postavil novo. Ženitnina je božje kraljestvo na zemlji, to je sveta katoliška cerkev; po svetem nauku, ki ga sv. cerkev deli, si ljudje zamorejo zaslužiti božje kraljestvo v nebesih, to je večno izvelicanje. K tej velikej ženitnini božjega kraljestva so poklicani vsi ljudje od prvega do zadnjega. Najprej so bili poklicani judi po prerokih, in po Jezusu Kristusu in po njegovih apostelnih, ki so bili hlapci in pomagovavci nebeškega kralja; pa judje niso hotli priti, zatoraj so bili zaverženi. Potlej so bili poklicani ajdi; razšli so se ssv. učenci Jezusovi na vse strani in med vse rodove, — pa vsi niso hotli priti v to nebeško kraljestvo. — Poklicani smo tudi mi vsi; ali smo pa tudi izvoljeni? „Veliko je poklicanih, pa malo izvoljenih!“ Poglejmo toraj v danšnje sv. evangelje; poslušajmo, kaj nas Jezus uši.

Jezus nas uči:

1. judje so bili poklicani, pa so bili vendar zaverženi;
2. tudi mi smo poklicani; glejmo, da ne bodemo zaverženi. Pripravite se!

Razlaganje.

Po navadi učnikov jutrovih dežel je naš izveličar Jezus Kristus svoje nauke velikokrat v mičnih in pomenljivih prilikah svojim poslušavcem oznanoval. Nauke v njih zapopadane so mogli lahko sami spoznati, nekterokrat je tudi Jezus sam jim povedal, kaj bi imeli iz njih se učiti. V priliki danšnjega sv. evangelja je hotel judom prav živo pred oči postaviti:

1. da so judje bili od Boga poklicani, pa za povabljenje se niso marali, zato so tudi bili zaverženi.

Poklicani so bili od Boga, da bi se med njimi ohranila vera v pravega Boga in upanje prihodnjega mesija ali odrešenika, dokler

da bo ta prišel in jim postavio gnade in milosti oznanovale in resnice jih učil. Kaj je Bog storil, to doseči, nam pričuje zgodovina ljudstva judovskega. Iz tega namena, pravo vero ohraniti in veselo upanje, da bo prišel ta, ki bo kači glavo sterl, je Bog izvolil pravičnega Abrahama in mu zapovedal: Idi iz svoje dežele in od svojih ljudi preč in idi v deželo, ktero ti bom pokazal. Ubogal je Abraham in Bogu je zvest ostal; zatorej mu je Bog tudi obljubo dal, da bo ga storil očeta velikega in obilnega ljudstva, in je to svojo obljubo na tanjko dopolnil. Judi so nasledniki Abrahamovi, od Boga izvoljeno ljudstvo, ktero je Bog posebno čudno vodil in dobrotljivo po očetovsko oskerboval. Rešil ga je iz sužnosti in Egiptovskih rev, dal mu je na gori Sinaju s svojim perstom pisane zapovedi, po katerih naj bi se ravnalo. Obljubil mu je po Mojzesu ga osrečevati in obilno obdarovati, ako se bo postave deržal, pa mu tudi kazni žugal, ako bi se od njega odvracalo.

Čudno je Bog 40 let judovsko ljudstvo v puščavi hranil, z mano ga nasitoval, in z vodo iz skale ga napajal. On mu je pomagal in premagali so svoje sovražnike, ter srečno posedli deželo očakom obljubljeno. Kdo bi ne mislil, da bo zmirom Bogu zvesto služilo ljudstvo, ktero je tolikanj dobrot od njega prejelo? Kdo bi mislil, da se ne bo po njegovej sv. volji zmirom ravnalo, ali celo se mu zoperstavljalo in vero na pravega Boga zapustilo? — Žali Bog, se je to vendar zgodilo. — Pošiljal je Bog razsvetljene preroke, kateri so hudobno ljudstvo opominjevali, naj bi se spomnili obljub, pobožnim očakom storjenih, kako da jih je Bog na tanjko dopolnoval, kako nezvesto da so ga pa oni zapustili in njemu služiti se odpovedali. Nekterikrat so preroke poslušali, pa večidel so gluhi ostali. Preroke so bičevali, preganjali od mesta do mesta, jih kamnjali in morili! —

Približal se je čas, da bi imel obljubljeni Mesija priti, ki so ga preroki že davno napovedovali. Zdaj se godi, kar je bilo prerokovano po preroku Izaiju: Slišal se je glas vpijočega v puščavi. Janez kerstnik, ki je bil nar. večji med preroki, on je svojim rojakom očitno oznanovale: Pripravljajte pot Gospodov, ravne storite njegove steze, spréobernite in spokorite se; zakaj božje kraljestvo je blizo. Kazal jim je tistega, kateri je imel za njim priti, in je pred njim bil rekoč: „Poglejte jagne božje, ktero odjemlje grehe sveta.“ — Prišel je Izveličar med svoje, pa njegovi ga niso sprejeli, svet ga ni sprejel. Pridigovali in oznanovali so ga ljudstvu njegovi aposteljni in učenci, pa govorili so gluhim in pridigovali terdim sercom. O še več! Božje poslance so preganjali in morili, kakor nekda tako sedaj: ubili so sv. Jakopa in sv. Štefana. Po pravici je tožil usmiljeni

Izveličar in izdihoval rekoč: „Ti, o Jeruzalem, preroke moriš in tiste kamnjaš, kateri so k tebi poslani!“ — Zoperstavili so se, kedar so jih mozi klicali in opominjali, zato je nebeški kralj poslal svoje hlapce in jih dal umoriti in njih mesto zažgati. Prišli so Rimljani in mesto Jeruzalem pokončali, da kamena na kamenu ostalo ni in prebivavce so skoraj do kraja pomorili.

Poklicani so bili judje k pravej veri v edinega pravega Boga, poklicani po tej veri in po veselem upanju prihodnjega Mesija posesti nebeško kraljestvo, oni pa niso hotli; zato jih je zadela božja jeza, zaverženi so bili in strašen konec so storili. O da bi njih strašna nesreča in njih žalosten konec nas učil, se nikolj ne zanašati, da smo od Boga poklicani! Zakaj v drugem delu danesnjega sv. evangelja nas Jezus uči:

2. kaj nam je storiti, da ne bodemo zaverženi.

Poslal je kralj svoje hlapce na ceste in ukazal povabiti kogar bojo našli. Storili so hlapci po ukazu svojega gospoda in pripeljali vse, ktere so našli, dobre in hude. Poslal je nebeški Oče svoje aposteljne med ajde, da bi jih pripeljali k pravej veri. Storili so to in dopolnili Jezusov ukaz: Pojdite in učite vse ljudi in učite jih dopolnovati karkolj vam sem zapovedal. Od njih veljajo besede, ktere je kraljevi prerok David govoril: „Po celem svetu se je razlegal njih glas in do kraja zemlje so njih besede prišle.“ Hodili so na vse kraje po celem svetu in ozna- novali zveličanski nauk križanega Izveličarja. Bog je bil ž njimi in veliko 1000 duš so pridobili in pripeljali jih v edini hlev pravega pastirja Jezusa. Klicali so jih in vabili nauke svete vere sprejeti in po njih živeti. Oblubljali so jim zato večno veselje v nebesih.

Zapustili so svojo ajdovsko vero, slovo dali svojemu gerdemu življenju, lepo živeli po lepem nauku sv. katoliške cerkve, pogostoma prejemali sv. zakramente, in ljubi moji! veliko naših pred- staršev sedi pri nebeškej ženitnini, in uživlja tisto neskončno plačilo, ktero je nebeški Oče od vekomaj pripravil vsem svojim služabnikom. — Udje sv. kat. cerkve smo tudi mi, pri sv. kerstu smo postali ljubljene otroci božji, bratje Jezusovi, in dediči nebeškega kraljestva, — poklicani smo toraj mi vsi, — ali smo tudi izvoljeni? Poglejmo v sv. evangelje, kaj nas Jezus uči; kaj storiti, da ne bodemo za- verženi? Poklicanih je bilo veliko svatov, pa zaverženi so bili:

a) tisti, ki niso marali in so šli, eden na svojo pri- stavo, eden pa po svojej kupčiji. Oh! škoda, da te besede tudi veliko kristjanov zadevajo! Ali ni kristjanov, katerim ni mar za nebeško gostijo, katerim je bolj mar za pristavo in kupčijo, katerim

le to po glavi roji, kako bi obogateli, kako dobro jedli in pili, pa dobre volje bili; — neumerjoča duša, oh borna neumerjoča duša in nebeška gostija jim nikoli na misel ne pride. Kdor za posvetno skerbi, na večno pa pozabi, ni vreden, da na svetu živi; kako sme upati nebeške ženitnine? Ali je mar Jezus zastonj rekel: „Iščite pred vsem nebeškega kraljestva in njegove pravice, in vse drugo vam bo priverženo“, Mat. 6, 33. Ali je mar Jezus zastonj učil: „Kaj pomaga človeku, da si cel svet pridobi, svojo dušo pa pogubi“, Mat. 16, 26. Ali je mar sv. Pavl zastonj opominjal: „Moji preljubil delajte bojé in trepetajte delo svojega izveličanja“, Fil. 2, 12. Ali se mar v sv. evangelju zastonj bere od bogatina, ki se je bogato oblačil, vsak dan dobro jedel in pil, in vsega dosti imel, da je ta bogatin umerl, in bil v pekel pokopan, Luk. 16, 19. Ali se mar zastonj oznanuje, da so aposteljni in učenci Jezusovi, sveti marterniki in maternice, sveti pušcavniki in spoznovavci, kerščanski mladenči in device, vse svoje ljubo in drago zapustili, nar grozovitnejše muke preterpeli in svojo kri prelili, srečno priti k nebeški gostiji? Vse to, ljubi moji! nas uči, da mora nam mar biti za nebesa najprej in naj bolj, in potem še le za posvetne reči: „Marta, Marta, skerbna si, in si veliko prizadevaš, pa le eno samo je potrebno“, Luk. 10, 41. Zatoraj ljubi kristjani! marajte in skerbite za posvetne reči, marajte in skerbite za pristavo in kupcijo: pa najprej in najbolj marajte in skerbite za nebeško ženitnino: — da ne bote zaverženi! —

Poklicanih je bilo veliko svatov, pa zaverženi so bili:

b) tisti, ki so gospodove hlapce zgrabili, jih zasramovali in pobili. Porečete: tako so ravnali nehvaležni judje, ki so preroke in poslance božje, aposteljne in učence Jezusove zaničevali, preganjali in pobijali. Res je ta: pa usmiljeni Bog še vedno pošilja svoje hlapce vabit ljudi vseh dežel in vseh jezikov, in kaka se godi tem hlapcem in vabovcem božjim? Taki božji hlapci so vsi pridni starši, ki svoje dolžnosti lepo spolnujejo, svoje otroke v strahu božjem redijo, in jih opominjajo, brumno in keršansko živeti. Pa povej nam, pridni oče, skerbna mati! kaka se vama godi! Oh tiho, tiho, ne pravita nam, da nam serce žalosti ne počí; tvoje vpadene lica, tvoje solzne oči nam dosti govorijo, da tvoj malopridni sin, tvoja nehvaležna hčer tvojih nauk ne posluša, in ne mara za tvoje mile prošnje in tvoje gorke solze! Tvoji otroci bi te radi zgrabili, zasramovali in — pobili, ko bi se posvetne gosposke ne bali, za božjo pravico, za vaju in Boga jim je clo malo ali nič! — Taki božji hlapci so daleč vsi pridni gospodarji in gospodinje, ki svoje posle k brumnemu življenju ravnaajo, jih hudega svarijo, za njimi gledajo, in k božjej službi pošiljajo. Pa povej nam, zvesti gospodar in pridna gospodinja, kaka se vama godi! Ne

pravita, saj cel svet ve, da hudobni posli pridne in zveste gospodarje in gospodinje pisano gledajo, jim gerdih in grenkih besed dajejo, jih kolnejo in po svetu černijo. — Taki božji hlapci in vabovci so posebno vsi dušni pastirji. Duhovnik je od samega Boga postavljen varh in pastir vaših duš. Ko toraj on eno ali drugo svojih ljubih ovčic na krivem, grešnem potu vidi, zraven se pa spomne: Tudi za to ovčico bom jaz danes ali jutre ostro rajtingo dajal: povejte ljube ovčice moje, ali more ali sme duhovnik molčati? Duhovnik se mora velikokrat oglasiti, kjer drugi vsi molčijo, — mora svariti, kjer drugi vsi vabijo, — mora grajati, kjer drugi vsi hvalijo. Pa povejte nam, kaka se duhovnikom godi? Kaj vam bom pravil, saj sami veste, da veliko kristjanov svojih duhovnikov ne more, da jim ukljubujejo, jih obrekujejo in hudo sovražijo, ja! ko bi se ne bilo kazni bati, bi ovčice svoje pastirje popadle in ž njimi ravnale, kakor svati v današnjem sv. evangelju! — Kaj mislite, ali morejo taki kristjani izvoljeni biti? Zatoraj, keršanski otroci! poslušajte svoje starše, oni so hlapci božji, ki vas vabijo k ne-neškej ženitnini! „Otroci vi! bogajte svoje starše zavoljo Gospoda“, govori sv. Duh Ef. 6, 1. Hlapci in dekle vi! poslušajte svoje gospodarje in gospodinje, tudi oni so hlapci in vabovci božji: „V vseh rečeh skazujte se svojim gospodarjem dopadljivi, ne godernjajte, ne zmikovajte kaj; ampak bodite v vsem zvesti in pravični, da čast dajete nauku Jezusovemu“, kliče sv. apostel Pavl Tit. 2, 9. Predrage ovčice moje! poslušajte svoje dušne pastirje, oni so hlapci in vabovci božji, od katerih Kristus pravi: „Kdor vas posluša; mene posluša, kdor pa vas zaničuje, mene zaničuje“, Luk. 10, 16. Delajte tako, da ne bote zaverženi!

Poklicanih je bilo veliko svatov, pa zaveržen je bil:

c) tisti, ki ni imel svatovskega oblačila. Ženitnina je bila polna svatov. Prišel je pa kralj pogledat svatov; in je vidil tam človeka, ki ni bil svatovsko oblečen, in mu reče: Prijatelj! kako si semle prišel, ker nimaš svatovskega oblačila? Ukazal mu je zvezati roke in noge in vreči ga v zunajno temo, kjer bo jok in škripanje. Kaj nek to pomenja? To pomenja tiste kristjane, ki se zanašajo, da so kristjani, da imajo pravo keršansko vero, in mislijo, da že sedijo pri nebeškej ženitnini. Pa ljubi moji! ne goljufujmo sami sebe. Res je, da brez vere ni mogoče Bogu dopasti, da, kdor ne veruje, je že pogubljen. Pa tudi to je res, da sama, prazna in mertva vera človeku nič ne pomaga. Ali mar ni Jezus rekel: „Ne vsak, kateri mi pravi: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo; ampak kateri stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo“, Mat. 7, 21. Ali mar ni učil sv. apostel Jakop 2, 14.: „Kaj pomaga, bratje moji, da kdo reče: saj imam vero, ako pa del

nima? Ali ga bo mar vera mogla izveličati? Kakor je truplo brez duše mrtvo, tako je vera brez del mrtva. Kaj ti bo pomagalo, ljubi kristjan moj, in kristjana moja, ako verješ, da božja beseda je resnična, da njegove zapovedi so svete, njegove obljube so zveste, in njegovo žuganje gotovo; ako pa ti v svojem sercu grešne misli in želje rediš, in hude sklepe kuješ? ako na skrivnem nesramno in prevzeto živiš? kradeš in goljufuješ, lažeš in natolcuješ? Ti si hinavec, in serditej pravici božjej ne uideš, ako se ne poboljšaš. Ali niso tudi prekanjeni farizeji Jezusu rekli: „Učenik! vemo, da si resčen, in pot božjo po resnici učiš?“ Mat. 22, 16. Ali so bili zavoljo besede vemo že opravičeni? O ne. — Kaj ti bo pomagalo, ako terdno verješ, da človek je za delo stvarjen, in k delu obsojen, da, kdor ne dela, naj tudi ne jé, ako pa dragi in zlati čas v lenobi tratiš, celi dan roke križem deržiš, po tergu postopaš, vasuješ, in podeljeni talent globoko v zemljo grešne nemarnosti zagrebaš? Ti si lenuh in potepuh, ali lenuhom so nebeske vrata zaklenjene, ker nebesko kraljestvo silo terpi, in le delavni ga bodo posedli. (Mat. 11, 12.) Ali ni tudi zanikerni hlapec rekel: „Gospod! vem, da si terd človek?“ Mat. 25, 24.; ali je bil zato pohvaljen? O ne; talent mu je bil vzet, in on v zunanje teme veržen, kjer je jok in škripanje z zobmi. — Kaj ti bo pomagalo, če ravno verješ, da treba je, pridno v cerkev hoditi, željno božjo besedo poslušati, nenehano moliti; ako pa komej čez cerkveni prag stopé v grešne priložnosti zahajaš, v skušnjave se podajaš, in od skerbi za časno ves omamljen, za dušno se še ne zmeniš? Ej, seme, ktero je bilo padlo na pot, na skalo in med ternje, ni sadu obrodilo. — Kaj ti bo pomagalo, če sedaj moliš, kmalo potem prekljinaš, če se danes postiš, jutre pa pijaniš, če z eno roko ubogajme daješ, z drugo pa krivice delaš? Ti si podoben Judom, kateri so na cvetno nedeljo Jezusu hozano peli, na velik petek pa po peklensko upili: Križaj ga, križaj ga. Ej, le kdor bo do konca v veri stanoviten, bo izveličan. Mat. 24, 13. — Grešnik in grešnica! kaj ti bo pomagalo, če ravno verješ, da duša je neumerljiva, da smert je gotova; da sodba bo ostra, da večnost je brezkončna, ako pa ti nepoboljšan in nespokorjen, hudoben in terdovraten ostaneš? „Tudi hudiči verjejo in trepetajo.“ Jak. 2, 19.

Živimo toraj po svetej veri, in imeli bomo svatovskega oblačila: „Prizadevajte si svoj poklic in življenje si zagotoviti po dobrih delih; po tem takem vam bo pripuščen vhod v večno kraljestvo našega Gospoda in Izvelčarja Jezusa Kristusa“, opminja sv. apostel Peter II. 1, 10.

S k l e p.

Med vsem, karkoli ima sveto pismo nove zaveze v sebi strašnega, so nar. strašnejše besede, ktere stojé na koncu danesnjega sv. evangelja: „Veliko je poklicanih — pa malo izvoljenih.“ Moj Bog! kaj bo z nami? Tudi judje so bili poklicani — pa so bili zaverženi, strašno zaverženi! Poklicani smo, to vemo, saj smo katoliški kristjani; — ali smo pa tudi izvoljeni? Ja! ljubi moji! izvoljeni smo, če je nam mar narprej in narbolj za nebeško kraljestvo in njegovo pravico, — če hlapcov, ki nas v imenu božjem na nebeško ženitnino vabijo, spoštujemo in poslušamo, — in če v keršanskej ljubezni obilno dobrega delamo, po veri živimo in si svatovsko oblacilo oskerbljujemo. Moj Bog! kaj bo z nami? Brumni veselite se — grešniki bojte se! Oh preljubi moj brat in sestra! Poklicani smo vsi — ti in jaz — ali si pa izvoljen ti? — ti tudi — in ti — ali sem izvoljen tudi jaz? — O Bog! bodi nam vsem milostljiv! Amen.

Kerščanski nauki.

XII Glej katek.: Deseti člen: „Odpušcanje grehov“, ednajsti in dvanaajsti člen: „Od štirih poslednjih reči.“

U v o d.

Vsi pravoverni kristjani imajo med seboj ljubeznivo zvezo, kterej pravimo občestvo ali gmajna svetnikov. Da bi toraj tega častnega in lepega imena „svetnikov“ zastonj ne nosili, bi se imeli vsi zvesto prizadevati, tudi sveto živeti. Res je, da so tudi grešniki, kakor ste zadnjokrat slišali, do smerti udje sv. kat. cerkve in družtveniki občestva svetnikov. Pa vendar so le mertvi udje, le suhe veje! Ali mar ni pomagati, ali grešniki ne morejo več oživeti, ne več ozeleneti? 10. člen sv. vere nas uči, da je odpušcanje grehov, da se grešnik more spet očistiti grehov, z Bogom se spraviti, spet oživeti. V sv. kerstu in sv. pokori se nam deli odpušcanje grehov, vseh grehov, naj bi jih bilo še toliko, naj bi bili še tako veliki. Od ssv. zakramentov pa bomo govorili posebej in obširno, zatoorej tudi danes od odpušcanja grehov dalej ne govorim, temuč le rečem: Ljubi kristjani! hvalimo usmiljenega Jezusa, ki nam je na sv. križu odpušcanje grehov pridobil — spoštujmo duhovnike, kterim je on oblast dal grehe odpušcati, — in prizadevajmo si pravo pokoro delati in se te velike milosti udeleževati! Kajti čaka nas srečna ali nesrečna večnost, kakor nas učita 11. in 12. člen svete apostolske vere. Učil vas toraj bom štirih poslednjih reči, ktere nas tam v večnosti čakajo. Štiri poslednje reči, kakor jih nahajate na koncu

našega katekizma, so leté: smert, sodba, pekel in nebesa. Od teh bomo kaj več slišali; danes najpred od smerti. Razdelim pa svoj nauk takole: 1. Odkod pride, da morajo vsi ljudje umreti; 2. umerje le truplo, duša pa ne, in 3. kaj vemo od naše smerti?

Poslušajte!

Razlaganje.

Človek je bil po božjej podobi stvarjen; pred storjenim grehom je bila njegova duša vsa lepa in čista, sveta in Bogu dopadljiva. Tudi njegovo telo je bilo močno, zdravo in terdno. Vsegamogočni Bog ga je po svojej neskončnej milosti tako stvaril, da bi tudi njegovo truplo nikoli ne bilo umerlo: „Bog je človeka neumerljivega stvaril“, buk. mod. 2, 24. Kako toraj, da so pomerli vsi ljudje pred nami, da bomo umerli mi in vsi drugi, ki bojo prišli na svet? Da morajo umreti vsi ljudje,

1. pride od izvirnega ali poerbanega greha. Ko bi Adam ne bil grešil, bi bili tudi po telesu neumerjoci ostali. Bog je Adamu rekel: „Prah si in spet boš prah“, 1. Mojz. 3, 19. in Modri uci: „Po hudičevej nevošljivosti je smert prišla na svet“, modr. 2, 24. Sv. Pavl pravi: „Po enem človeku je greh na svet prišel, in po grehu smert, in tako je smert na vse človeke prišla po njem, v katerem smo vsi grešili“, Rimlj. 5, 12. Bog toraj smerti ni stvaril, temuč smert je prišla po grehu: „Plačilo za greh je smert“, Rimlj. 6, 22. Veliko kristjanov pa ne ve prav, kaj je smert: nekteri mislijo, da je kak duh, drugi da je človek — kosten mož, tretji, da je kaka posebna stvar božja. Pa teh nobeden nima prav, smert ni nobena stvar, temuč je le ločitva duša od telesa; človek umerje, kader se duša od telesa loči. Duša je vse nekaj drugega od telesa, ona še brez telesa živi, ker je zgolj duh. Zatoraj

2. umerje le naše truplo, duša pa ne. Kar se na pare položi in v zemljo pokoplje, to je le naše meseno in kosteno truplo, — naša duša pa še dalej živi. To nam že pravi naša lastna pamet. Vsak človek serčno želi, da bi mu bilo dobro, da bi bil enkrat srečen in večno srečen. Na svetu ga pa ni človeka tako srečnega. Ali je mar neskončno dobrotljivi Bog take misli in take želje nam v serce zasadil, nas terpinciti in muciti? — Vidimo, da se pravičnim na zemlji prav terda godi, hudobnim pa prav dobro gre. Bog je neskončno pravičen; kje je toraj plačilo, ktero on pravičnim vedno obeta, kje je kazen, ktero hudobnim vedno žuga? Mora toraj biti še drugo življenje, kjer bo Bog vse naše želje dopolnil in kjer bo vsak prejel, kar je zaslužil: tako tirja naša pamet. Vse to pa še le naša sveta, božja vera prav poterduje.

Sveti, od Boga rasvetljeni možje, Abraham, Izak, Jakob, Mozes kako mirno so umerli v upanji, da gredó v boljše življenje. Bog sam se je imenoval Boga Abrahamovega, Izakovega, Jakobovega. Kako bi se Bog imenoval Abrahamovega Boga; kdaj so Abraham, Izak in Jakob že umerli, govori Jezus, ako bi več ne živeli, ako bi bili po smerti nehali; Bog ni Bog mrtvih, ampak živih.

Pri drugej priložnosti je Jezus Judom rekel: „Abraham, vaš Oče, se je silno veselil viditi mojega dneva, vidil ga je, in je bil vesel.“ Jan. 8, 57. Abraham je bil že veliko let pred v grobu, ko je Jezus živel na zemlji, ali njegova duša je živela po smerti telesa, sicer bi Jezus ne bil rekel, da ga je Abraham vidil na svet priti, in se je zato veselil. Razbojniku na križu je Jezus rekel: Resnično ti povem, še danes boš z menoj v raji. Ko je Lacar umerl, so angelji prišli, vzeli njegovo dušo in jo nesli v naročje Abrahamovo. Ko je pa bogatin umerl, je bila njegova duša v pekel pokopana, to je, je prišla v kraj večne kazni. Sveti Duh pravi: „Telo pojde v zemljo, iz ktere je vzeto, duša pa pojde k Bogu nazaj, kateri jo je dal.“ Pridg. 12, 7. In Jezus pravi: Ne bojte se jih, kateri telo umoró, duše pa ne morejo umoriti, ampak bojte se veliko bolj tistega, kateri zamore dušo in telo pogubiti v pekel. Mat. 10, 28.

Resnico, da je človeška duša neumerjoča, še bolj očitno razodeti, je hotel Jezus, da sta prišla Mozes in Elija k njemu na hrib, kjer se je spremenil v pričo svojih treh apostelnov. Mozesovo teló je bilo že več ko tавžent let v grobu, le njegova duša je prišla iz dežele večnosti. Lacar je bil že štiri dni v grobu, duša je bila odločena od telesa, in na Jezusov ukaz je spet prišla iz večnosti v telo, in Lacar je ustal živ iz groba. Jezus je svojo dušo na križu zročil svojemu nebeškemu Očetu. In sveti Štefan je rekel: Gospod Jezus! vzemi k sebi mojo dušo!

Res je toraj, da moramo umreti vsi, pa veselimo se, umerje le naše truplo, duša pa ne, — ona živi pri svojem Bogu — je neumerljiva. Smert nam je gotova; pa povedti mi

3. kaj vemo od naše smerti. Ne vemo, kdaj, kje in kako bomo umerli. Nekteri umerje, ko še komaj živeti začenna, drugi pa doživijo dolgih let; eni so terdni in zdravi, pa polomi jih zgodnja smert, drugi so slabotni in radi bi se ulegli v černo zemljo, pa smert le noče poterkati. Ne vemo, kje in kako bomo umerli; ali nas bo smert zgrabila domá ali na potu, pri plesu ali spanji, na kakej dobrej volji ali pri igri, — ali bo prišla nenadama in naglo, ali bo morebiti terkala po dolgej, hudej boležni, kdo tega ve? Zato opominja usmiljeni Jezus: „Pripravljeni bodite, vi ne veste ne ure ne dneva!“ Mat. 25, 13. Vsega tega ne vemo zastran naše smerti; vemo le samo to, da bode naša smert enkrat smert pravičnega ali pa smert grešnika, in da je

smert pravičnega naj večja sreča, smert grešnika pa naj večja nesreča. Sv. pismo pravi: „Draga je pred očmi Gospodovimi smert njegovih svetnikov“, ps. 155, 15. „Blagor mertvim, ki v Gospodu umerjejo. Odslej, reče Duh, naj počivajo od svojega truda, zakaj njih dela gredo za njimi“, skriv. raz. 14, 13. Pravični so Boga iz vse duše ljubili, v svet in posvetne reči niso zaupali, zatoraj gredo radi k Bogu, radi iz te doline solz, ker so svoje misli v nebesih imeli. Ob smertnej uri reče kristjan z lahkim sercom: Zdej zapustim svet, dolino solz, in grem k svojemu Očetu, kateri me je že ljubil, prej ko sem bil; k svojemu Očetu, kateri je iz ljubezni do mene svojega Sina poslal, da je za me terpel in umerl, da jaz večno živim. Jez grem k Jezusu, svojemu Odrešeniku, bratu in nar boljšemu besedniku v nebesih. Zapustim zemljo in vse, kar je na zemlji, in grem v kraljestvo večnega veselja, kjer me bo brez veliko zvelicanih bratov sprejelo; zamenjal bom drušnjo grešnikov z drušnjo svetnikov in svetnic.

Smert je za pravičnega konec terpljenja in začetek večnega veselja, konec skušnjav in grešnih nevarnost in začetek večnega miru in prave čiste ljubezni. Pravični tudi precej, ko se duša od telesa loči, sliši vesele besede svojega Boga: Glej dobri in zvesti hlapec, ki si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil, pojdi v veselje svojega Gospoda. Pa smert grešnikov je strašna in nesrečna. David pravi: „Krivični bojo poginili in hudobni bojo na zadnje pogubljeni“, ps. 36, 38. Trepotali bojo, ko se bo smert bližala, ker nikoli na njo niso pomislili; od sveta se morajo ločiti, kterega so tolikanj ljubili, svoje blago in bogastvo morajo zapustiti; težko in skerbno, morebiti tudi po krivičnem so ga nagrabili, sedaj ga bojo veseli dediči smeje zapravljali; slovo jemati morajo od svojih znancov in prijatlov, izmed kterih nobeden pred sodni stol božji ž njimi ne gre; — ne morejo reči: Grem k Očetu in usmiljenemu Jezusu. Strašna je taka smert, ker hudobne dela grejo za njimi, ker jim izbujena vest veliko število grehov očita, in ker jih po smerti nič drugega ne čaka kakor večno pogubljenje — večna nesreča. Bogatin je bil v pekel pokopan in nezvesti hlapec je bil v zunajno temo veržen, kjer je jok in škripanje z zobmi.

Sklep.

Ljubi bratje in sestre! umerli bodemo vsi, saj smo vsi Evini otroci; pa kdo ve, kdaj, kje in kako bodemo umerli, — kdo ve, ali bodemo umerli srečno smert pravičnega ali pa nesrečno smert grešnika; in naj da nam naša vest nič hudega ne očita, ali smo tudi opravičeni in čisti pred Bogom; in naj da smo danes opravičeni in čisti, kaj bode pa

jutre, kako lahko človek spoderkne in pade; in ako pademo, ali homo tudi prav spokorili se in spet oprali? Glejte! kako nevarno! Zatoraj vas moram opominjati s sv. Pavlom: „Preljubeznjivi! delajte bojé in trepetaje delo svojega izveličanja“, Fil. 2, 12.; pomisljajte radi na smert in varujte se greha, ki nam smert grenko in strašno dela; prosite radi Oceta nebeskega, da vas ovarje nesrečne, neprevidene, in večne smerti; ja koj sedaj pokleknimo in žebrajmo en Očenaš in Češčenasmarijo, da bi nam Bog vsem dal enkrat srečno umreti! Amen.

XIII. Glej katek.: „Od štirih poslednjih reči.“

U v o d.

Pri poslednjem kerš. nauku vam sem govoril od smerti; — in res! te osem dni je neusmiljena smert pobrala terdnega moža, skerbneга očeta. Rad je dohajal h kerš. nauku, — danes ga ni več med nami, že je na božjej pravici; Bog mu daj dobro! Da je tako mlad, terden in zdrav mož naglo zamerl, je nam spet nova priča, da človek ne ve ne ure ne dneva. Ko v osmih dneh spet pridemo v cerkev h keršanskemu nauku, morebiti da spet kdo majnka. Morebiti ta, morebiti uni, morebiti vaš dušni pastir; naj se zgodi božja volja, da le umerjemo smert pravičnega! Srečna in draga je smert pravičnega, zakaj dobre dela spremljajo pravičnega pred sodni stol božje pravice. Ravno od sodbe hočemo danes govoriti. Človek se pa po smerti dvakrat sodi: enkrat po samem koj hitro po smerti in drugokrat sodni dan vpričo vseh ljudi. Zatoraj delim današnji kerš. nauk takole:

1. Kaka se godi človeku pri pervej sodbi? 2. Kaka ta čas med prvo in drugo sodbo? 3. Kaka pri drugej sodbi? Pripravite se!

Razlaganje.

Kaj se z dušo godi, kader se je ob smerti od telesa ločila, nam ne more znano biti, kajti v večnost ne vidimo. Znano nam je letó, kar nam je Bog povedal. Kaj nas pa uči sv. vera zastonj tega:

1. Kaka se godi našej duši pri pervej sodbi? Jezus nas uči, da Bog vsako dušo precej po smerti sodi, in jej pove plačilo ali kazen, kar si je zaslužila. To resnico nas Jezus uči v priliki od bogatega moža in reveža Lacarja. Oba sta bila precej po smerti sojena. Lacarjevo dušo so nesli angeli v Abrahamovo naročje, duša bogatega pa je bila v peklu pokopana. Sveti Pavel pravi:

„Ljudem je odločeno enkrat umreti, potem pa je sodba.“ Hebr. 9, 27. Skesanemu razbojniku na križu je rekel: Še danes boš z menoj v raji. Tako je bila duša njegova precej po smerti sojena. Sveti Pavel pravi: „Kar bo človek sejal, bo tudi žet. Kdor v svojem mesu seje, bo od mesa tudi pogubljenja žet; kdor pa v duhu seje, bo od duha žet večno življenje.“ Gal. 6, 8. „Vsi se moramo pred Kristusov sodni stol prikazati, da vsak prejme, kakor je delal, dobro ali hudo.“ 2. Kor. 5, 10.

Ker je Bog Oče Jezusu vso oblast dal ves svet soditi, ker ga je on odrešil; tako nas bo on sodil. Sodil bo pa Jezus po svojej svetej pravici vse naše dobre in hude misli, želje, besede in dela. Kdor misli in želi hudo storiti, je pred Bogom ravno tako gresil, kakor, kateri stori; kdor je v sercu dovolil božje zapovedi prelomiti, je v sercu Bogu nepokoren, Bog pa na voljo človekovo gleda. Sodil bo naše pregrešne besede in dela, pohujšanje, ki smo ga dali komu, in ptuje grehe, ki smo jih deležni postali, sodil bo pa tudi, kar smo zamudili dobrega storiti. Kakor je nemarnega hlapca zavergel, ki zaupanega talenta ni k dobremu obrnil, ampak ga zakopal, tako bo ljudi sodil, ki bi bili lahko storili, pa so opustili. Sodil bo Jezus ljudi po meri dobrot, kakor so jih od Boga prejeli, in po okoljčinah, v katerih so živeli na zemlji. Kdor je več prejel, bo več njegov odgovor. Od hlapca, kateremu je Gospod pet talentov dal, jih je terjal deset, kateremu je dva dal, pa le štiri.

Sodil bo, ker je vsegaveden, vse dobro in hudo, kar smo skrivaje storili, Bogu ni nič skritega. Sveti Pavl uči, da pride vse na dan, kadar bo Bog človeške skrivnosti po Jezusu Kristusu sodil. Rimlj. 2, 16. In Jezus pravi: „Kdor koli da piti komu zmed teh nar manjših le kozarec merzle vode v imenu učenca, resnično vam povem, ne bo zgubil plačila.“ Mat. 10, 42. Ker je vsegaveden, bo gledal pri vseh naših dobrih in hudih delih na serce, kakošne so bile naše misli in nameni pri delih, ki smo jih storili; ali je človek storil iz slabe volje, ali le iz slabosti kak greh.

Ker bo Bog po pravici sodil, bo vsak po svojih delih primerjeno placilo prejel, več dobrega ko je kdo storil, večje bo plačilo; več hudega ko je človek storil, večja bo kazen; vsak bo prejel kolikor je vreden. To nas sv. Pavl uči rekoč: „Kdor skopo seje, bo tudi skopo žet, in kdor obilno seje, bo tudi v obilnosti žet.“ 2. Kor. 9, 6. Posebno bo Jezus gledal pri sodbi na dela usmiljenja, kar smo svojemu bližnjemu dobrega storili, da kar bližnjemu dobrega storimo, Jezus tako vzame, ko bi njemu storili; zato

pravi: Lačen sem bil, in ste mi dali jesti, žejen sem bil, in ste mi dali piti, ptujec sem bil, in ste me pod streho vzeli, nag sem bil, in ste me oblekli, bolen sem bil, in ste me obiskali; v ječi sem bil, in ste k meni prišli. — Karkoli ste storili kateremu mojih nar manjših bratov, ste meni storili. Tako se človek sodi pri prvi sodbi po samem ali posebej, zategadelj se ta sodba tudi imenuje posebna sodba.

2. Kaka se pa godi našej duši ta čas med prvo in drugo sodbo? Duša koj pojde, kamur jo Jezus pošlje: ali v vice, ali v pekel, ali pa v nebesa. Danes govorimo le samo od vice. Vice so tisti kraj, kjer se duše vernih, ki še zadosti čiste niso, pokorijo in čistijo, da nebeškega kraljestva vredne postanejo. Bog je svet, zatoraj sovraži tudi majhne grehe, Bog je pravičen, zatoraj jih tudi kaznuje. Zatoraj je sv. kat. cerkev vselej verovala, da morajo biti vice, to je kraj, kjer duše terpé zavoljo malih grehov in se jih čistijo.

Judje so že v starej zavezi verovali tak kraj, kjer se duše čistijo. V nekem boji na vojski je bilo veliko Judov pobitih. Ko so oblačila pobitih Judov pregledovali, so pri njih našli reči, ktere so molikovavci svojim molikom darovali, kar vzeti in imeti je bilo Judom v postavi prepovedano. Judje so mislili, da te njih mertve brate je Bog zato s smertjo štrafal. Molili so za-nje in Boga prosili, da bi ta greh odpustil. Juda njih vojvoda je nabral denarja dvanajst tavžent drahem, in jih je poslal v Jeruzalem, da naj se kupijo darovi in naj jih Bogu darujejo v tempeljnu v odpuščanje grehov pobitih Judov, ker je mislil da sveto in zveličavno je za mertve moliti, da bi bili grehov rešeni. 2. buk. Maka. 12, 39—46. Juda je veroval z drugimi Judi vred, da so ti v takih grehih umerli, po kterih scer večnega zveličanja niso za vselej zgubili, pa ga tudi še niso vredni, in da jim Bog na unem svetu ta greh še odpustiti zamore, ko so druge postave zvesto dopolnovali, in se za svojo vero vojskovali. Tako se prepričamo, da so judje vice verovali.

Pa tudi Jezus uči, da so nekteri grehi, kteri ne bodo na tem, ne na unem svetu odpuščeni. Mat. 12, 32. Tedaj so taki grehi, ki bodo še v večnosti odpuščeni. Tudi pravi Jezus: „Resnično ti povem ne pojdeš iz ječe, dokler ne plačaš zadnjega vinarja.“ Mat. 5, 26. Cerkev je ob vseh časih od svojega začetka in povsod verovala, da se odpuščanje nekterih grehov še na unem svetu dobi, to je v vicah, zato je vselej molila za mertve. Molila ni za marternike in svetnike, ti ne potrebujejo molitve vernih na zemlji, in verni se jim sami v njih prošnje priporočajo. Za pogubljene ni molila, ker njim več pomagati ni. Tako je molila

in sveto mašo darovala za duše, ktere so bile v kraji občiščevanja. Tertulijan piše od svojih časov, da kristjani vsako leto na dan letnega spominja po mrtvih za mrtve molijo, in sveto mašo za-nje Bogu darujejo. Sv. Avguštin piše od svoje matere, da ga je prosila spomin storiti pri svetej maši za-njo, in da jo ni poprej pokopal, dokler ni bila sveta maša za-njo opravljena. Mati katolijska cerkev je vsak dan za verne mrtve molila, in tudi za nje sv. mašo duruje, da bi jim bili grehi in kazni odpuščeni, da bi vzeti bili v nebeški raj, in uživali večni mir in pokoj. Trid. zbor. sej. 6 in 25. Prišla bo za našo dušo še druga sodba vpricho vseh ljudi sodni dan:

3. Kaka se bode nam godila pri drugej sodbi? Sodni dan se bo prikazal Jezus v oblakih neba, in bo prišel z veliko močjo in velicastvom. In bo poslal svoje angele s trobentami in z velikim glasom, in bodo zbrali vse rodove od cveterih vetrov od konca neba do konca njegovega. Naše trupla pojdejo iz grobov in se bojo zjediniile s tistimi dušami, s kterimi so bile nekda v življenji sklenjene. Zakaj Jezus sam pravi: „Pride ura, ob kterej bojo vsi, ki so v grobih, slišali glas Sinú božjega in pojdejo iz grobov“, Jan. 5, 25. Pa te naše trupla bojo spremenjene, trupla brumnih bojo po nebeško lepe, trupla hudobnih po peklensko ostudne, kakor sv. Pavl uči: „Seje se slabo, ustalo bo terdno, seje se živalsko, ustalo bo duhovno. Zakaj strohljivost mora nestrohljivost obleči“, I. Kor. 15, 39. Potem ko bojo vsi mrtvi že ustali in se skupaj zbrali, bo ukazal Jezus vse ljudi na dva kraja razločiti: izvoljene bo ukazal postaviti na desno stran, zaveržene na levo. Oh strašno ločenje na večne čase! Sedaj bo Jezus hitro sodil vse ljudi, in vse njih misli in želje, besede in djanja razodel vesolnemu svetu. In potem poreče pravičnim na desnej strani: „Pridite vi ljubljani mojega Očeta! posedite kraljestvo, ktero vam je pripravljeno od začetka sveta.“ Hudobnim na levici bo pa rekel: „Poberite se spred mene, vi prekleti! v večni ogenj, ki je pripravljen hudici in njegovim služabnikom.“ Po tem pojdejo pravični v nebesa, pogubljeni pa v pekel Mat. 25, 33. Ure in dneva pa, kdaj bo Jezus prišel, nihče ne ve, tudi ne angeli nebeški, ampak sam Oče ve, pravi Jezus. Mat. 24, 36.

Sklep.

Sv. Avguštin sam pravi: „Nič me ni nazaj deržalo, da nisem zmiraj globej in globej se pogreznil v meseno poželjenje, kot strah pred smertjo in sodnim dnevom.“ Priserčni kristjani! Tudi jaz sem vam kazal danes, kaka se bo godila našej duši tam v večnosti. Oh da bi bil moj današnji nauk brumne v dobrem uterdil, grešnike pa predramil iz grešnega spanja. Amen.